

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord
landskapsvernomr.
Møtested: , Farsund resort
Dato: 26.02.2014
Tidspunkt: 14:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til vararepresentant og varsle forvalter.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 8/14	Godkjenning av protokoll fra forrige møte, og innkalling		
ST 9/14	Referatsaker		
RS 7/14	Omgjøring av eksisterende landskapsvernområder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark? – sendt med epost til rådmennene 27. januar		2012/3055
RS 8/14	Skålevika - melding om mulig ulovlig forhold - kopi av brev		2013/5273
RS 9/14	Utkast til notat om mulige fordeler og ulemper ved omgjøring av eksisterende landskapsvernområder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark		2013/4334
RS 10/14	Kvittering for levert søknad om tiltaksmidler 2014		2012/3055
RS 11/14	Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder - søknad til Miljødirektoratet om midler til drift og forvaltningsplanlegging i 2014		2012/3055
RS 12/14	Flytting av knutepunkt for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder		2012/3055
ST 10/14	Søgne - Hundesøya - søknad om å erstatte nåværende lavvo med en i tre		2014/481
ST 11/14	Søgne - uttalelse til forslag om fredning av Ny Hellesund kulturmiljø - forskrift og avgrensing		2014/484
ST 12/14	Forslag om å prioritere kr 100 000 til prosjektering av atkomst fra Fidsel til kleppe		2013/1550
ST 13/14	Standard for tilrettelegging av turruter i verneområdene Søgne skjærgårdspark - uttalelse til revidert forvaltningsplan med forslag til utvidelser av brygger på Nordre og Søndre Vassøy		2012/3055
ST 14/14	Søgne skjærgårdspark - uttalelse til revidert forvaltningsplan med forslag til utvidelser av brygger på Nordre og Søndre Vassøy		2012/5103
ST 15/14	Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder - notat til styret om retningslinjer for ombygging/mindre tilbygg til fritidshus/hytter i landskapsvernområder		2013/4542
ST 16/14	Eventuelt		

- Oppsummering av Fagsamlingen med fokus på mål, retningslinjer, framdrift og organisering av arbeidet med revisjon av forvaltningsplanene.

RS 7/14

27. jan 2014

Notat til

Rådmennene i Kristiansand, Søgne, Mandal og Flekkefjord kommuner, og Vest-Agder fylkeskommune

- fra verneområdestyret

Omgjøring av eksisterende landskapsvernopråder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark?

Hensikten med dette notatet er at kommunestyrene skal være orientert om pågående drøftinger i Verneområdestyret om å endre vernestatus for eksisterende landskapsvernopråder i kystsonen til nasjonalpark. Tilsvarende arbeid pågår i kystsonen i Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Østfold.

Verneområdestyret mener Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernopråder har naturverdier og opplevelseskvaliteter som tilsier at de kan gis status som nasjonalpark. Dette er i tråd med Fylkesmannens vurderinger. Erfaringer er at nasjonalpark gir områdene en nasjonal status og dermed bedre synlighet, attraktivitet og ressurstilgang. Nasjonalpark er også en sterk merkevare som gir bedre grunnlag for naturbasert reiseliv og verdiskaping. Utgangspunktet for å arbeide med en eventuell endring av status fra landskapsvernopråde til nasjonalpark, er at dagens restriksjonsnivå på bruken av områdene bli uendret.

Dersom Verneområdestyret mener det bør arbeides videre med en slik prosess, vil vi gjerne komme på besøk for å orientere nærmere om dette i et kommunestyremøte denne våren. Deretter vil vi eventuelt utarbeide en egen sak om endring av vernestatus, som kan tas opp til behandling i det enkelte kommunestyre. Gjennom møter med Rådgivende Utvalg har Verneområdestyret en god og løpende dialog med grunneierne og andre berørte.

Dersom kommunestyrene ønsker kan Verneområdestyret deretter fremme en sak overfor Klima- og miljødepartementet om endring av vernestatus. En eventuell prosess vil skje i tråd med reglene i naturmangfoldloven jf §§ 41-43. Vernemyndigheten skal kunngjøre et påtenkt verneforslag. Grunneierne skal så vidt mulig, underrettes skriftlig og gis rimelig frist for å komme med merknader. Et eventuelt forslag skal legges frem til uttalelse for kommunen, fylkeskommunen og berørte statlige fagorganer. En eventuell endring av vernestatus vedtas ved kgl.res. i statsråd.

Verneområdestyret og Fylkesmannen legger til grunn at det enkelte kommunestyret kan trekke seg fra den eventuelle prosessen fram til forslaget eventuelt sendes sentrale myndigheter for endelig behandling, etter høring.

RS8/14

PLAN- OG BYGNINGSETATEN
Byggesaksavdelingen

KOP

Se mottakertabell

Vår ref.:
201309967-3 /EKO
(Bes oppgitt ved henvendelse)

Deres ref.:

Dato:
Kristiansand, 14.01.2014

Mottatt melding om mulig ulovlig forhold

Byggeplass:	Skålevika	Eiendom:	2/11
Eier:	Gunnvor Tønnessen	Adresse:	Kvitefjellveien 4 4625 FLEKKERØY
Eier:	Skålevig Eiendom AS	Adresse:	Østerøya 219 4625 FLEKKERØY
Eier:	Birger Tønnessen	Adresse:	Østerøya 219 4625 FLEKKERØY
Eier:	Vigdis Liaklev	Adresse:	Østerøya 207 4625 FLEKKERØY
Tiltakstype:	Vei/parkering	Tiltaksart:	Anlegg av parkeringsplass

Saken gjelder:

Bygningsmyndigheten har mottatt henvendelse om mulig ulovlig forhold etter plan- og bygningsloven 2008 (pbl) på nevnte eiendom. Forholdet gjelder anlegg av vei og parkeringsplass. Det vises til vedlagte mail.

Bygningsmyndighetenes vurderinger:

Etter en vurdering av henvendelsen, finner vi at det er et forhold som mulig er i strid med bestemmelser om søknadsplikt i pbl etter §§ 20-1 eller 20-2. Det presiseres at dette er en vurdering ut fra informasjon/beskrivelsen i nevnte henvendelse og etter foreløpig søk i vårt elektroniske saksbehandlingssystem/arkiv, der vi ikke kan finne noen sak på eiendommen vedrørende dette forholdet.

Bygningsmyndigheten har etter pbl § 32-1, 1.ledd plikt til å forfølge overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, med mindre den er av mindre betydning. Om dette er en sak av mindre betydning vil bli vurdert senere.

Bygningsmyndigheten har et stort antall saker til behandling og sakene behandles i prioritert rekkefølge. Denne saken vil ikke bli fulgt opp omgående, men vil bli behandlet når vi har kapasitet.

Ansvarsforhold:

Vi gjør oppmerksom på at det er eiers ansvar å sørge for at reglene i pbl blir overholdt. Dersom søknadspliktige arbeider er påbegynt, må de stilles i bero inntil godkjenning foreligger.

Dersom eier mener tiltaket ikke er søknadspliktig eller at det er gitt tillatelse på et tidligere tidspunkt, bes det innsendt opplysninger om dette. For øvrig kan det også sendes inn redegjørelse om andre aktuelle opplysninger knyttet til tiltaket. Dokumentasjon kan evt. sendes post.teknisk@kristiansand.kommune.no

Det gis frist på 3 uker for kommentarer.

Svar på evt. innsendt dokumentasjon/redegjørelse vil bli gitt når saken tas opp til behandling.

Postadresse
Kristiansand kommune

Byggesaksavdelingen
Postboks 417 Lund
4604 KRISTIANSAND S

Besøksadresse
Tollbodgata 22
Kristiansand
Vår saksbehandler
Erik Koveland
Telefon
+47 38 07 55 42

E-postadresse
post.teknisk@kristiansand.kommune.no

Webadresse
<http://www.kristiansand.kommune.no>
Foretaksregisteret
NO963295745

Nærmere informasjon vedrørende hva som er søknadspliktig og fremgangsmåten for slik søknad, vises det til Direktoratet for byggkvalitet sin nettside: www.dibk.no eller: <http://byggeregler.dibk.no/>.

Det orienteres om at dersom tiltaket er i strid med plan- og bygningsloven og bygningsmyndigheten starter ulovlighetsoppfølging i samsvar med pbl § 32-1, vil det påløpe gebyr for dette etter gjeldende gebyrregulativ. Det vil også kunne ilegges tvangsmulkt og overtredelsesgebyr etter bestemmelsene i pbl. §§ 32-5 og 32-8.

Ved all videre kontakt i denne sak, vennligst referer til saksnummer

Med hilsen

Bjørn Harald Andersen
Leder for byggesaksavdelingen

Erik Koveland
Mottakskontroll byggesak

Kopi: Fylkesmannen i Vest-Agder, Miljøvernavdelingen, Postboks 513 Lund, 4605
KRISTIANSAND S
Einar Engebretsen, Fagerstølveien 17 B, 4027 STAVANGER

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Birger Tønnessen		Østerøya 219	4625 FLEKKERØY
Gunnvor Tønnessen		Kvitøfjellveien 4	4625 FLEKKERØY
Skålevig Eiendom AS	Birger Tønnessen	Østerøya 219	4625 FLEKKERØY
Vigdís Liaklev		Østerøya 207	4625 FLEKKERØY

7. feb 2014

Utkast¹ til notat til verneområdestyret

- fra verneområdeforvalter

Mulige fordeler og ulemper ved omgjøring av eksisterende landskapsvernrområder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark

1. Innledning

Ordførerne i kystkommunene i Vest-Agder foreslo utredning av fordeler og ulemper ved omgjøring av eksisterende landskapsvernrområder på Vest-Agder kysten til nasjonalpark, på ordførermøtet 31. oktober 2013. Verneområdestyret har på dette grunnlag bedt verneområdeforvalteren å legge fram et notat som belyser mulige fordeler og ulemper ved å endre statusen for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernrområder til nasjonalpark. Hensikten med notatet er å sammenstille kunnskap og erfaringer som kan være til nytte for å ta stilling til om det bør arbeides videre for en nasjonalpark på kysten i Vest-Agder, og om Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernrområder bør tas inn i dette arbeidet.

Oppstart av et arbeid for nasjonalpark forutsetter at nasjonalpark er ønsket fra berørte kommunestyre. Det kan være aktuelt at også andre verneområder på kysten, i tillegg til Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernrområder, tas inn i en eventuell nasjonalpark, for eksempel tilliggende sjøfuglreservater. Under veis i prosessen har verneområdestyret klargjort at utgangspunktet for å arbeide med en eventuell endring av status fra landskapsvernrområde til nasjonalpark, er at dagens restriksjonsnivå på bruken av områdene blir uendret.

Jeg har valgt å anvende en forenklet versjon av en standard samfunnsøkonomisk metode². Det innebærer en systematisk gjennomgang av mulige fordeler og ulemper i forhold til oppnåelse av verneformålet, og fordeler og ulemper for berørte grupper. Dette gir kunnskap som kan tas inn i en samlet vurdering om endring av vernestatus totalt sett er fordelaktig for samfunnet. Jeg har valgt å legge vekt på å belyse en framtidig situasjon med landskapsvern og en situasjon med nasjonalpark, slik at beslutningstakere skal kunne sammenligne dem. Vurderingene tar utgangspunkt i dagens landskapsvern som en referanse, og sammenligner dette med en tenkt nasjonalpark, samt Færder nasjonalpark som baserer seg på et tidligere landskapsvernrområde.

¹ Et utkast av 17. des 2013 ble oversendt Rådgivende utvalg og administrative kontaktpersoner i kommunene og gjennomgått på møte 14. januar 2014. En oppdatert versjon ble oversendt Rådgivende utvalg 27. januar med frist for innspill til 5. februar (tidligere 1. februar). Notatet legges fram for Verneområdestyret som referatsak 26. februar 2014.

² Direktoratet for økonomistyring sin nettveileder for samfunnsøkonomisk analyse er lagt til grunn: <http://www.dfo.no/no/Styring/Samfunnsokonomisk-analyse/Hvordan-gjennomfore-en-samfunnsokonomisk-analyse/>. Det er kun utført en verbal vurdering, da det ikke er funnet hensiktsmessig å tallfeste verdier i kroner.

Dette er et fagnotat som tar for seg utfordringer knyttet til å belyse virkningene av en endring av vernestatus fra landskapsvern til nasjonalpark. Det presenterer en konkret formulering av et mål for at leseren skal ha tydeligst mulig klarhet i temaet som vurderes.

Notatet presenterer videre antatte virkninger av to mulige framtidssituasjoner og et sammenlignings-område (Færder nasjonalpark). Viktige usikkerheter blir gjennomgått. Det presenteres en samlet vurdering av videreføring av landskapsvern og endring til nasjonalpark. Det avsluttes med en konklusjon.

2. Utfordringer og mål

Skjærgården mellom Kristiansand og Mandal, og ytre kystzone i Flekkefjord har noe av landets fineste, best bevarte og mest besøkte skjærgårds- og kystnatur i Norge. Områdene har nasjonal naturvernverdi og nasjonal verdi for friluftsliv. Områdenes nasjonale status ble tydeliggjort da Stortinget foreslo dem vernet i «*Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*» i 1986. Ingen andre kystområder i Sør-Norge ble foreslått vernet den gangen. Staten har lagt ned betydelige ressurser i å få etablert Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder som ble vedtatt av kongen i statsråd i 2005. Konsekvensen av landskapsvernet er at områdene har fått et overordna verneformål³ og⁴, og verneverdiene er gitt en beskyttelse gjennom et sett av vernebestemmelser. Samtidig er berørte grupper påført ulike virkninger. Grunneierne i Oksøy-Ryvingen har ikke fått noen erstatning for opprettelsen av vernet. En hovedforutsetning for dette notatet er at områdene er vernet som landskapsvernområde og at virkningen av vernet således gjelder.

Nasjonalpark er mer kjent og har generelt sett høyere status enn landskapsvern. Basert på generell politisk prioritering av nasjonalpark og erfaringer fra norsk naturforvaltning, legges det til grunn for denne vurderingen, at nasjonalpark gir høyere tilgang på ressurser og kompetanse. Dette framkommer for eksempel gjennom statlig driftstøtte til nasjonal-parksentra og ansettelse av naturveiledere. Autoriserte naturinformasjonssentre får 800 000 kr pr park pr år i grunntilskudd. Naturveiledere er ansatt i Statens naturoppsyn og knyttes erfaringsmessig til nasjonalparker og ikke landskapsvern-områder. Statens naturoppsyn dekker alle kostnader for naturveilederen. I sum kan en relativt anonym status som landskapsvernområde og relativt lav tilgang på ressurser og kompetanse, svekke verneverdiene i landskapsvernområder over tid. Dette kan forsterkes av at lignende områder i andre fylker får status som nasjonalpark.

Statlige miljømyndigheter har vært åpne for omgjøring til/etablering av nye kystnasjonalparker, de siste par årene.

I dette notatet legger vi følgende framtidige tilstand til grunn:

³ Formålet med vernet av Oksøy-Ryvingen er å ta vare på et sammenhengende skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, som er representativt for Sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes av mange, lave avslepte øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

⁴ Formålet med Flekkefjord landskapsvernområde er å ta vare på et representativt og særpreget landskap med åpne sjøflater, urørt skjærgård og mektig kysthei, samt å sikre områder som er viktig for biologisk mangfold, truede og sårbare plante- og dyrearter, og et variert kulturlandskap med fornminner og nyere tids kulturminner.

Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder endres til nasjonalpark.

Definisjonen av nasjonalpark er ikke entydig. Naturmangfoldloven har en definisjon i § 35⁵. De siste årene er det blant annet fra Danmark etablert to nasjonalparker med sterk lokal forankring som omtales som konsensuspark.

Vi har valgt å vurdere antatte virkninger av to mulige framtidssituasjoner kalt Landskapsvern og VA-nasjonalpark og et sammenligningsområde (Færder nasjonalpark). VA-nasjonalpark er en tenkt nasjonalpark som kommunene kan stille seg bak, og som kan erstatte Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Færder nasjonalpark⁶ ble etablert på tidligere Ormø-Færder landskapsvernområde og 23 tilliggende naturreservater⁷, 23. august 2013. For vurdering av landskapsvernalternativet legges forskriften⁸ for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde til grunn. Generelt er det lagt til grunn hvordan tilstanden antas å bli om 15-20 år etter at eventuelt ny vernestatus har satt seg.

3. Virkninger

Jeg legger til grunn følgende hovedforutsetninger for vurderingene av virkninger av en endring fra landskapsvern til nasjonalpark:

- Endret status til nasjonalpark vil innebære at verneverdiene forventes å bli bedre ivaretatt på sikt. Dette skyldes blant annet bedre tilgang på ressurser og kompetanse.
- Endret status til nasjonalpark vil føre til økt samfunnsmessig verdiskaping. Dette skyldes økt status, bedre tilgang på ressurser og kompetanse.
- Nasjonalpark vil kunne føre til noe mer bruk av områdene. Områdene er allerede mye brukt. Økningen skyldes at nasjonalpark erfaringsmessig har en tiltrekningskraft på nye brukere, særlig den første tiden etter opprettelsen.

⁵ Formålet for en nasjonalpark må ligge innen rammen av naturmangfoldloven § 35: *Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.*

⁶ Vi legger her til grunn gjeldende forskrift for Færder nasjonalpark jf <http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2013-08-23-1029>.

⁷ Disse reservatene er et skille i forhold til Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde som ikke inkluderer sjøfuglreservater. Ved sammenligning på forskriftsnivå er det kun endringer på arealer som tidligere var landskapsvern, til nasjonalpark som er relevant. I denne sammenligningen er det derfor ikke relevant å kommentere en relativt omfattende soneinndeling i Færder nasjonalpark.

⁸ http://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2005-04-29-388?q=oksøy-ryvingen*.

Det er hensiktsmessig å vurdere virkningene av mulige framtidssituasjoner i forhold til grad av oppnåelse av *Verneformålet* (ivaretagelse av verneverdiene), og virkningene overfor følgende grupper:

- *Grunneiere*/rettighetshavere/bønder (inkludert fiske- og landbruksnæring)
- *Lokalsamfunn* (bygd/beboere/nærbrukere)⁹
- *Kommunene* (skoler, barnehager og andre institusjoner)
- *Organisasjoner* (frivillige/NGO)
- *Faste besøkende* (sommergjester, båtfolk, turgåere, fiskere, sjøfugljegere - utenom lokalsamfunnet)
- *Turister* (utenom faste besøkende)
- *Reiselivsnæring*
- *Verneområdeforvaltningen*

Muligheten til å oppfylle *Verneformålet* vurderes som bedre i en nasjonalpark. Virkningene av etablering av nasjonalpark vurderes derfor som positiv jf tabell 1. Det legges her vekt på at nasjonalpark oppfattes av mange til å ha en høyere status og derfor vil være et større aktivum i samfunnet. Relativt høyere tilgang på ressurser og kompetanse vil bidra til at potensialet for verdiskaping blir høyere. Dette kan lede inn i en god sirkel som også begunstiger verneverdiene. Eventuelle ulemper for verneverdiene som følge av økt bruk antas å kunne håndteres på en akseptabel måte i en eventuell framtidig nasjonalpark.

Tabell 1: Virkninger for verneformålet og berørte grupper ved videreføring av landskapsvern, innføring av en tenkt VA-nasjonalpark og en sammenligning med Færder nasjonalpark.

Vurderingstema\Vernemodell	Landskapsvern	VA-nasjonalpark	Færder
Verneformålet	Nøytral	Positiv	Positiv
Grunneiere jf tabell 2	Nøytral	Nøytral	Negativ
Lokalsamfunn	Nøytral	Nøytral	Nøytral
Kommunene	Nøytral	Positiv	Positiv
Organisasjoner	Nøytral	Positiv	Positiv
Faste besøkende	Nøytral	Nøytral	Nøytral
Turister	Nøytral	Positiv	Positiv
Reiselivsnæring	Nøytral	Positiv	Positiv
Verneområdeforvaltningen	Nøytral	Positiv	Positiv

Grunneiere har en spesiell rolle i verneområder. Eierne av gardsbruk disponerer rettigheter til å bruke naturressursene og har driftet områdene i lang tid. Hytteeiere har et ansvar for å drifte sitt areal i tråd med verneformålet. Jeg går derfor litt nærmere inn på virkningen på ulike temaer i

⁹ Med lokalsamfunn tenkes det på de som vil kunne oppleve virkningene av nasjonalparken i det daglige. Typiske eksempler på dette er Flekkerøy, Ny-Hellesund, Skjernøy, Andabeløy, Rasvåg, Kirkehamn, Fidsel, Roligheten (Åna-Sira),

forhold til grunneier. Vurderingene baserer seg på gjeldende bestemmelser i forskriftene for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde og Færder nasjonalpark. For VA-nasjonalpark er det innført en «uavklart» kategori for temaer der verneforskriftene for Oksøy-Ryvingen og Færder behandler temaet ulikt. Verneområdestyrets presisering om at dagens restriksjonsnivå på bruken av områdene skal legges til grunn, innebærer at bestemmelser i kategorien «uavklart» i en eventuell nasjonalpark vil bli foreslått å være lik dagens landskapsvernbestemmelser.

For grunneierne er eventuelle negative innstramminger og frafall av spesifiserte unntak/søknads-temaer i bestemmelsene av sentral betydning. En gjennomgang av 17 grunneierrelevante i temaer viser at virkningene for grunneierne synes å være like for landskapsvern og nasjonalpark på 12 punkter jf tabell 2. Færder¹⁰ skiller seg ut ved tre forhold som vurderes negativt for grunneier: Mer mulighet for detaljert styring som følge av mer detaljert verneformål, krav om søknad for vedhogst til eget bruk (utenom to øyer og skånsom vegetasjonsrydding rundt fritidsboliger), samt ikke spesifisert åpning for søknad om nydyrking/jordbruksvei (slik som i Oksøy-Ryvingen.) jf punkt 1, 7 og 10 i tabell 2.

Tabell 2: Virkninger for grunneiere/landbruk ved videreføring av landskapsvern, innføring av en tenkt VA-nasjonalpark og en sammenligning med Færder nasjonalpark.

	Tema	Landskapsvern	VA-nasjonalpark	Færder¹¹
1	Verneformålet	Nøytralt	Uavklart	Mer detaljert – negativt
2	Vedlikehold	Ok	Ok	Ok
3	Mindre tilbygg	Søknad	Søknad	Søknad
4	Gjenoppføring	Søknad	Søknad	Søknad
5	Kloakk/vann	Søknad	Søknad	Søknad
6	Landbruksbygg	Søknad	Søknad	Søknad
7	Nydyrking/Jordbr.vei	Søknad	Uavklart	Ikke nevnt – negativt
8	Mudring	Ikke nevnt ¹²	Uavklart	Søknad
9	Beiting	Tillatt	Tillatt	Tillatt
10	Vedhogst til eget bruk	Tillatt	Uavklart	Tillatt/Søknad ¹³ - negativt
11	Jakt	Tillatt	Tillatt	Tillatt
12	Hund (båndtvang)	Gjeterhund ok	Uavklart	Utvidet – positivt

¹⁰ Siden dette er en belysning av virkninger er det ikke relevant å kommentere relevansen av de nevnte forskjeller. Om forskjellene er aktuelle eller ikke kan bli kommentert i etterfølgende saksbehandling.

¹¹ Færder omfatter sjøbunn og tidligere sjøfuglreservater. Vi ser bort i fra bestemmelser som er spesielle for disse to temaene.

¹² Sjøbunnen er ikke vernet i Oksøy-Ryvingen.

¹³ Tillatt på Årøyene, ellers søknad.

13	Kulturminner	Vernet	Vernet	Vernet ¹⁴
14	Vannskuter	Ikke berørt	Uavklart	Forbudt – positivt
15	Motorferdsel landbruk	Ok	Ok	Ok
16	Fisking	Ikke berørt	Ikke berørt	Ikke berørt
17	Stimuleringsmidler	Mulig	Mulig	Mulig
	Totalvurd. grunneiere	Nøytral	Nøytral	Negativ

På den positive siden i forhold til Grunneier/landbruk har Færder nasjonalpark utvidet båndtvang fra 1. april til 15. oktober og forbud mot vannskuter som antas å være en fordel for beitedrift og annen primærnæring jf punkt 12 og 14 i tabell 2. Oksøy-Ryvingen har spesifisert at bestemmelsene ikke et til hinder for bruk av gjeterhund jf punkt 12 i tabell 2. Dette er positivt for Grunneier/landbruk.

Nasjonalpark vil i større grad enn Landskapsvern åpne for muligheter for grunneierne. Dette skyldes områdets høyere status og økt tilgang på ressurser og kompetanse og vurderes som positivt for grunneierne.

Totalt vurderes VA-nasjonalpark som nøytral for Grunneier, på linje med Landskapsvern, fordi det antas at forskriften i utgangspunktet blir lik Landskapsvern, og bedre tilpasset enn Færder. I tillegg kommer at økt ferdsel som følge av nasjonalpark, gir nye muligheter.

For **Lokalsamfunnet** vurderes VA-nasjonalpark og Færder som nøytral. Dette baserer seg på at nasjonalpark kan utløse nye muligheter. Nasjonalpark kan for eksempel medføre økte inntekter av utleie. Dette vurderes til å veie opp for mulige ulemper som følge av mulig økt ferdsel.

For **Kommunene, Turister og Reiselivsnæring** vurderes nasjonalpark som positiv. Dette baserer seg først og fremst på at områdene får høyere status og mer ressurser. Dette vil bedre tilgjengeligheten og opplevelsesmulighetene. Dette kan styrkes av at friluftsliv normalt har en tydeligere posisjon i nasjonalparker enn i landskapsvernområder.

Det er fare for at opprettholdelse av landskapsvern kan innebære at områdenes verdi blir relativt lavere i framtiden enn i dag, for flere grupper for eksempel Kommunene, Turister og Reiseliv. Dette er en sannsynlig konsekvens av at det etableres nasjonalparker i nærliggende områder.

For **Organisasjoner** vurderes nasjonalpark som positiv som følge av bedre tilgang på ressurser og kompetanse. Dette gjelder ikke minst for friluftsansjoner fordi friluftsliv normalt har tydeligere posisjon i nasjonalparker enn i landskapsvernområder.

For **Faste besøkende** vurderes nasjonalpark som nøytral. Økt status på området trekker opp. Nasjonalpark kan medføre økte inntektsmuligheter ved utleie/salg av hytter. Mens muligheten for økt ferdsel trekker ned, fordi det kan være en belastning for de som allerede har fast sesongvis tilhold i området.

¹⁴ Færder har egne bestemmelser om istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

For *Verneområdeforvaltningen* vurderes nasjonalpark som positiv fordi det åpner for å samle forvaltningen av naturvernområdene i berørte kystområder. Ikke slik det er i dag at landskapsvernområdene forvaltes av verneområdestyret, mens sjøfuglreservatene forvaltes av Fylkesmannen.

Totalvirkningene av videreføring av Landskapsvern er vurdert til å være nøytral. Innføring av en lokalt forankret nasjonalpark er positivt for Verneformålet, Kommunene, Organisasjonene, Turister, Reiselivet og Verneområdeforvaltningen, og nøytralt for Grunneiere, Lokalsamfunn og Faste besøkende.

4. Usikkerhet

Det er usikkerhet knyttet til flere forhold i denne vurderingen. Dette skyldes blant annet at det er mange berørte grupper, og variasjon innen gruppene.

A. Nasjonalpark fører til økt bruk i et problematisk omfang.

Nasjonalpark vil sannsynligvis føre til noe mer bruk, særlig i starten. Siden store deler av Oksøy-Ryvingen allerede er mye brukt, er det usikkerhet om i hvor stor grad det vil bli en merkbar økt ferdsel og hvilke problemer dette vil kunne skape. Økt ferdsel kan særlig oppstå på noen utsatte punkter som forvaltningen uansett bør være oppmerksom på.

B. Det faktiske utfallet for gruppene.

En vurdering av utfallet av framtidig vernestatus for de ulike gruppene baserer seg på generelle erfaringer og kjennskap til områdene. Det er usikkerhet om antakelsene vil slå til

C. Oppslutningen om vernet vil øke som følge av bedre lokal forankring.

Forutsetningen om økt oppslutning om vernet er sentral. Først og fremst fordi det er denne oppslutningen som er basisen for samfunnets samlede vilje til bevaring av naturkvalitetene i et langsiktig perspektiv. Denne forutsetningen henger nøye sammen med hvor god forankring man klarer å få til. God kommunal oppslutning vil ventelig gi et vern som har høyere aksept enn i dag. Erfaringer fra nyere nasjonalpark-planlegging basert på konsensusprinsippet for eksempel Thy nasjonalpark i Danmark, viser at lokalt forankret prosess gir høy oppslutning om vernet.

D. En nasjonalpark basert på høy grad av enighet, er egnet til å bevare naturkvalitetene.

Det kan være usikkerhet om vern basert på høy grad av enighet, er egnet til å fremme bevaring av naturkvalitetene på kort sikt. Modellen forutsetter at de involverte kan samles om felles mål, verdier og samarbeidsløsninger. Det kan bety press for å oppnå kompromisser. Dette kan legge press på naturverdiene. Usikkerheten rundt dette kan håndteres ved at man tilfører ressurser i til kunnskapsinnhenting, slik at beslutningstakerne får kan ta kunnskapsbaserte beslutninger.

E. Nasjonalparkbestemmelsene blir ikke vesentlig endret fra dagens landskapsvern.

En usikkerhet kan knyttes til frykt for innstramminger i verneforskriften. Denne usikkerheten er redusert som følge av at Verneområdestyret og Fylkesmannen legger til grunn at dagens restriksjonsnivå på bruken av områdene skal legges til grunn, samt at berørte kommunestyre skal behandle forslaget før eventuelt vedtak i regjeringen.

F. Tilgangen på ressurser og kompetanse vil være bedre med nasjonalpark.

Det synes rimelig sikkert at nasjonalpark tverrpolitisk sett prioriteres høyere enn Landskapsvern. En usikkerhet kan knyttes til ulik prioritering av ressurser fra skiftende regjeringer.

G. Færder nasjonalpark er en god referanse.

Færder nasjonalpark ble akseptert/vedtatt av daværende miljøverndepartement og regjering i august 2013. Vi kan anta at en nasjonalpark med lignende streghetsnivå vil bli akseptert av nåværende og framtidig regjering.

H. Forvaltningen av bestemmelsene blir lite endret fra i dag.

En usikkerhet knyttet til innstramming i forvaltningen av eventuelt nye forskrifter bør være noe lavere enn tidligere, siden forvaltningsansvaret skal legges til verneområdestyret som består av lokalt utvalgte politikere, som i dag.

I. Konfliktnivået totalt sett blir mindre.

Erfaringer tilsier at konfliktnivået omkring vern blir mindre dersom samfunnet øker tilgangen på ressurser og kompetanse. Her vises det til erfaringer fra blant annet verdiskapingsprogrammet Sørnorsk kystnatur i Listerregionen. Usikkerheten ligger først og fremst på om samfunnet vil prioritere ressurser for å legge til rette for å utløse mulighetene i og ved verneområdene.

5. Samlet vurdering

Landskapsvern

En videreføring av landskapsvern er i dette notatet vurdert til å være nøytral for verneformålet og berørte grupper. Landskapsvern framtrer som en referanse i undersøkelsen. Siden det kan se ut til å bli kystnasjonalparker i alle andre fylker på Skagerakkysten, er det sannsynlig at verdien for kommunene, turister og reiseliv vil bli relativt mindre ved videreføring av landskapsvern, enn den er i dag. Sjansen for å hente ut vesentlige samfunnsmessige gevinster av landskapsvern synes relativt lav.

Nasjonalpark

Å endre Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til nasjonalpark er i dette notatet vurdert til å bedre muligheten til å ivareta verneformålet. Endringen vil være positiv for Kommunene, Organisasjonene, Turister, Reiselivet og Verneområdeforvaltningen. I dette ligger en forventning om at økt status og relativt bedre tilgang på ressurser og kompetanse, vil gjøre naturverdiene og gode naturopplevelser lettere tilgjengelig spesielt for skoler, barnehager, organisasjoner og turister. I tillegg kommer en mer rasjonell verneområdeforvaltning. De samme forhold kan bidra til å styrke grunnlaget for næringsutvikling og sesongutleie for noen Grunneiere og Lokalbefolkning. Det gjelder for eksempel for de som har mulighet for å skape bærekraftig naturbasert næring, eller har hus/hytter som kan leies ut i/nær nasjonalparken.

For noen Grunneiere og Lokalbefolkning vil mulig økt ferdsel og aktivitet i bomiljøet eller i husdyrbeiteområder, kunne føre til ulemper i form av problemer med laushunder, forsøpling, uheldig parkerte biler, mindre fred og ro eller tap av frihetsfølelse og styring av egen eiendom.

I sum innebærer nasjonalpark bedre ivaretagelse av verneformålet, og bedre grunnlag for samfunnsmessig verdiskaping.

For å utløse mulighetene ved nasjonalpark og unngå uakseptable ulemper, er det tre forhold som bør etterstrebes: Bedre formidling av verneverdiene, bedre forankring av vernet og økt samfunnsmessig verdiskaping i og ved verneområdene.

Konklusjon

En nasjonalpark som støttes av kommunene framstår som den beste framtidige verneform i Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, fordi:

1. Områdene har naturverdier og opplevelseskvaliteter som tilsier høyeste vernestatus og høyeste prioritering av ressurser og kompetanse.
2. En lokalt forankret nasjonalpark vil innebære økt oppslutning om vernet. Nasjonalpark vil derfor være den beste verneformen for å ivareta verneverdiene over tid.
3. Nasjonalpark vil føre til høyere synlighet og ressurstilgang, og vil være det beste utgangspunktet for samfunnsmessig verdiskaping.
4. En nasjonalpark som inkluderer andre verneområder, vil føre til en mer rasjonell forvaltning.

For at gevinstene i form av økt naturkunnskap, økt naturglede, økt folkehelse, høyt naturmangfold, rikt kulturlandskap, økt bærekraftig naturbasert næringsvirksomhet, rasjonell bruk av offentlige ressurser og andre former for samfunnsmessige verdiskaping skal framkomme, bør en verneprosess tilføres ressurser og kompetanse som sikrer god medvirkning.

Midler til tiltak i verneområder - post 1420.31 - 2014

Referansenummer 14S1B3D2

Søkeropplysninger

Organisasjonsnummer 964967091

Navn Bjørn Vikøyr

Firmanavn Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

Adresse Postboks 513 Lundsiden

Postnr. 4605 Kristiansand S

Kommune Kristiansand (N)

Fylke Vest-Agder (N)

Land Norge

Telefon

Mobiltelefon 41473912

Epost-adresse fmvabvi@fylkesmannen.no

Tiltak

Oversikt over alle tiltak

Prioritet	Navn	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Beltevigga	Slått	Engslått	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	7 000
2	Rosnes	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Tynning av skog	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	60 000
3	Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen- skjærgården	Uttak av introduserte arter	Uttak av mink	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Lokalt SNO	40 000
4	Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen- skjærgården	Uttak av introduserte arter	Uttak av mink	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	10 000
5	Vågeøyene	Slått	Engslått	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	25 000
6	Hummerås restaurering innmark	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	40 000
7	Stykkje, Hidraheia	Beiting og lyngbrenning	Beiting- og/eller gjerdning for bufe	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	25 000
8	Li slått, Hidraheia	Slått	Engslått	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	16 000
9	Li - rydding, Hidraheia	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	14 000

10	Herøya kulturminner	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	15 000
11	Hidraheia atkomst	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	170 000
12	Naturtypekartlegging	Kartlegging	Kartlegging av naturtyper	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	40 000
13	Itland-Kjørsfjellet	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Lokalt SNO	50 000
14	Herøya	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	100 000
15	Brufjellet	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Lokalt SNO	20 000
16	Bergeneset	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	200 000
17	Hummerås beiting	Beiting og lyngbrenning	Beiting- og/eller gjerdning for bufe	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	50 000
18	Aksla	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Lokalt SNO	30 000
19	Avfallsrydding	Annet	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Lokalt SNO	20 000
20	Avfallsrydding	Annet	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Lokalt SNO	20 000
21	Dragøy	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Lokalt SNO	50 000
22	Ryvingen	Slått	Engslått	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	4 000
23	Skibbuholmen, Flekkerøy	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Lokalt SNO	20 000
24	Herøya, kystlynghei	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)	Forvaltningsmyndighet	100 000
25	Kjørsfjellet tilrettelegging	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av publikumsanlegg (utkikk-fugletårn)	Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)	Forvaltningsmyndighet	100 000
						1 226 000

Baltaviga

Prioritet 1

Navn på tiltaket Beltevigga

Tiltakskategori Slått

Tiltakstype Engslått

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 7 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Slått av syv tørrbakker årlig. utføres av Zoologisk forening i tråd med langsiktig avtale.

Rosnes

Prioritet 2

Navn på tiltaket Rosnes

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Tynning av skog

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 60 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Nei

Er tiltaket flerårig? Nei

Beskrivelse av tiltaket

Tiltaket er prioritert av verneområdestyret i et utvidet tiltaksområde Åksla/Ryvingåsene/Rosnes i forvaltningsplanen og i tråd med langsiktig avtale.

Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen-skjærgården

Prioritet 3

Navn på tiltaket Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen-skjærgården

Tiltakskategori Uttak av introduserte arter

Tiltakstype Uttak av mink

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO

Navn på lokalt SNO Jon Erling Skåtan

Omsøkt beløp Kr 40 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Uttak av mink i landskapsvernområdet for å redusere innvandringstrykket i tillegg til sjøfuglreservater og ternekolonier. i tråd med samarbeidsprosjekt.

Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen-skjærgården

Prioritet 4

Navn på tiltaket Bedre sjøfuglbestand i Oksøy-Ryvingen-skjærgården

Tiltakskategori Uttak av introduserte arter

Tiltakstype Uttak av mink

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 10 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Midler til uttak av mink i tre lokale tiltaksområder i tråd med samarbeidsprosjekt.

Herøya - utføres av lokal samarbeidspartner (T. Pettersen)
Ystevågen - utføres av lokalt jaktlag
Langholmen - utføres av lokalt jaktlag

Vågeøyene

Prioritet 5

Navn på tiltaket Vågeøyene

Tiltakskategori Slått

Tiltakstype Engslått

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 25 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Slått på Husøy, Hummerøy og Vrangesundøy, samt noe rydding i tråd med langsiktig skjøtselsavtale.

Hummerås restaurering innmark

Prioritet 6

Navn på tiltaket Hummerås restaurering innmark

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 40 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

restaurering av innmarksområde ved Kråketjødna og Steian i tråd med langsiktig skjøtselsavtale.

Stykkje, Hidraheia

Prioritet 7

Navn på tiltaket Stykkje, Hidraheia

Tiltakskategori Beiting og lyngbrenning

Tiltakstype Beiting- og/eller gjerdning for bufe

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 25 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Grunneier skal slå fem dekar og beite 45 dekar (inkudert slåttemarka) med storfe i tråd med langsiktig skjøtselsavtale og skjøtselsplan for Stykkje

Li slått, Hidraheia

Prioritet 8

Navn på tiltaket Li slått, Hidraheia

Tiltakskategori Slått

Tiltakstype Engslått

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 16 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Årlig slått av 8 dekar i tråd med lansiktig skjøtselsavtale og skjøtselsplan for Li.

Li - rydding, Hidraheia

Prioritet 9

Navn på tiltaket Li - rydding, Hidraheia

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 14 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Skjøtsel av vegetasjon og ved Strondeveien, rydding av einer og tynning av skog langs Strondeveien i samråd med Olaf Landsverk og i tråd med lansiktig skjøtselsavtale og skjøtselsplan for Li.

Herøya kulturminner

Prioritet 10

Navn på tiltaket Herøya kulturminner

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype Opparbeide sti/kanalisering

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 15 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Framrydding og visning av kulturminner i regi av Søgne naturvernforbund.

Hidraheia atkomst

Prioritet 11

Navn på tiltaket Hidraheia atkomst

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype Opparbeide sti/kanalisering

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 170 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Målet for tiltaket er «Bedre atkomst og drift fra Dåtlandstranda til Kleppe.» Det innebærer at øvre del av den gamle veien skal restaureres inkludert erosjonsforebyggende tiltak.

Prioriterte tiltak i 2014:

- a) Røkkverk på stolper – Nedre Kleppestige 16m
- b) Røkkverk på stolper – Øvre Kleppestige 12m
- c) Flytte røkkverk under Li ut til kanten
- d) Stikkrenner mellom Li og Kleppe
- e) Ryddingshogst langs vegkonstruksjon med sideareal, for økt fri bredde mellom Li og Kleppe
- e) Reparasjon veidekke, rensking av grøfter, flytte grus og stein mv mellom Li og Kleppe
- f) Årlig vedlikehold; Slått/rydding av vegkonstruksjon (mai-juni)

Naturtypekartlegging

Prioritet 12

Navn på tiltaket Naturtypekartlegging

Tiltakskategori Kartlegging

Tiltakstype Kartlegging av naturtyper

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 40 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Kartlegging av naturtyper på Hidraheia forr utforming av bevaringsmål.

Itland-Kjørsfjellet

Prioritet 13

Navn på tiltaket Itland-Kjørsfjellet

Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype Opparbeide sti/kanalisering

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO

Navn på lokalt SNO Olaf Landsverk

Omsøkt beløp Kr 50 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Tilrettelegge for god atkomst gjennom myr til Kjørsfjellet.

Herøya

Prioritet 14

Navn på tiltaket Herøya

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 100 000

Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

rydding til kystlynhei i sone 8 i skjøtselsplan

Brufjellet

Prioritet 15

Navn på tiltaket Brufjellet

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO

Navn på lokalt SNO Olaf Landsverk

Omsøkt beløp Kr 20 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Etablering av en flereårig oppsynsavtale som innebærer skjøtsel av vegetasjon langs stuen til Brufjellet, avfallshåndtering og øvrige poppsynsoppgaver.

Bergeneset

Prioritet 16

Navn på tiltaket Bergeneset

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 200 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Videreføring av restaurering av kysttynghet sør for Grasåsen-Kjettevika inkludert årlig restaureringsviing.

Hummerås beiting

Prioritet 17

Navn på tiltaket Hummerås beiting

Tiltakskategori Beiting og lyngbrenning

Tiltakstype Beiting- og/eller gjerding for bufe

Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)

Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet

Omsøkt beløp Kr 50 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtels- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket

Videreføre eksisterende gjerde mot Veisdal/Langeland for å unngå at utegangersauene trekker ned til bygda.

Aksla

Prioritet 18

Navn på tiltaket Aksla

Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt

Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)

Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO

Navn på lokalt SNO Carl Erik Kilander

Omsøkt beløp Kr 30 000

Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja

Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Rydding av kratt i kystlynghet og beiteskog under restaurering.

Avfallsrydding

Prioritet 19
Navn på tiltaket Avfallsrydding
Tiltakskategori Annet
Tiltakstype Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)
Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)
Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO
Navn på lokalt SNO Carl Erik Kilander
Omsøkt beløp Kr 20 000
Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Opprydding av ilandrevet avfall i prioritert område bl a Båtevika.

Avfallsrydding

Prioritet 20
Navn på tiltaket Avfallsrydding
Tiltakskategori Annet
Tiltakstype Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)
Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)
Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO
Navn på lokalt SNO Olaf Landsverk
Omsøkt beløp Kr 20 000
Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Opprydding av ilandrevet avfall i prioriterte områder bl a Laugøy.

Dragøy

Prioritet 21
Navn på tiltaket Dragøy
Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon
Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt
Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)
Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO
Navn på lokalt SNO Olaf Landsverk
Omsøkt beløp Kr 50 000
Tiltaket er videreføring av pagaende prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Oppfølging av tiltak i forvaltningsplanen for restaurering av kystlynghei på vesterøya.

Ryvingen

Prioritet 22

Navn på tiltaket Ryvingen
Tiltakskategori Slått
Tiltakstype Engslått
Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)
Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Omsøkt beløp Kr 4 000
Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Nei
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Etsablere slåttemark og fjerne fremmede arter i Dallen.

Skibbuholmen, Flekkerøy

Prioritet 23
Navn på tiltaket Skibbuholmen, Flekkerøy
Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon
Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt
Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)
Økonomisk ansvarlig Lokalt SNO
Navn på lokalt SNO Carl Erik Kilander
Omsøkt beløp Kr 20 000
Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
Fjerne einer på Langøya

Herøya, kystlynghei

Prioritet 24
Navn på tiltaket Herøya, kystlynghei
Tiltakskategori Skjøtsel av (tre)vegetasjon
Tiltakstype Rydding av trær/busker/kratt
Verneområde Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde (VV00002344)
Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Omsøkt beløp Kr 100 000
Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket
oppfølging av tiltak i sone 8 i skjøtselsplanen for Herøya

Kjørsfjellet tilrettelegging

Prioritet 25
Navn på tiltaket Kjørsfjellet tilrettelegging
Tiltakskategori Tilrettelegging og informasjon
Tiltakstype Oppføring av publikumsanlegg(utkvikks-/fugletårn)
Verneområde Flekkefjord landskapsvernområde (VV00002337)
Økonomisk ansvarlig Forvaltningsmyndighet
Omsøkt beløp Kr 100 000
Tiltaket er videreføring av pågående prosjekt? Ja
Tiltaket har forankring i skjøtsels- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja
Beskrivelse av tiltaket

Deltakelse i etablering av tilpasset gapahuk ved Kjørsfjellet

Vedlegg

Ingen vedlegg

Merknad

Vedlegg sendt per post Nei

Mottaker

- Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

[sign]

Lvert dato 09.01.2014

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvern avdelingen

RS 11/14

Saksbehandler: Ellen Synnøve Paust
Tlf.: 38 17 62 09

Deres ref.:
Vår ref.: 2010/6083

Vår dato: 07.01.2014
Arkivkode: 432.2

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Søknad om midler til drift og forvaltningsplanlegging 2014 - verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landscapsvernområder i Vest-Agder

Vi viser til brev fra Miljødirektoratet datert 10.12.2014 der Fylkesmannen i Vest-Agder bes om å søke om midler til drift av verneområdestyret og forvaltningsplanlegging i 2014.

For drift av verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder og forvaltningsplanlegging søkes det om til sammen kr. **383 000** for 2014.

Verneområdestyret søker om kr. **263 000** for drift av verneområdestyret i 2014. Dette inkluderer gjennomføring av seks styremøter, opplæringsseminar, reise til nasjonalparkkonferanse, studietur, to møter i rådgivende utvalg, to møter i skjøtselsnettverket og en samling for kontaktutvalget for kommunene. Kostnadene baserer seg på direktoratets retningslinjer for møtegodtgjørelse mottatt i epost 18. des 2013.

Spesifikasjonene er som følger:

Driftsbudsjett for verneområdestyret og rådgivende utvalg basert på regnskap jf. Miljødirektoratets retningslinjer for møtegodtgjørelse av 18. des 2013			
	Enhetspris	Antall	Sum
Styremøter møtegodtgjørelse	12 668	6,0	76 005
Styret tapt arbeidsfortjeneste			20 000
Styremøter mat	1 900	5,0	9 500
Styret kjøregodtgjørelser	2 500	6	15 000
Driftsutgifter styremøter (leie av båt mv)	10 000	1	10 000
Opplæringsdag	15 000	1	15 000
Reise til nasjonalparkkonferanse	6 000	5	30 000
Studietur styret	5 000	6	30 000
Rådgivende utvalg mat	2500	2	5 000
Rådgivende utvalg kjøregodtgjørelse	3000	2	6 000
Driftsutgifter rådgivende utvalgsmøter	5000	1	5 000
Rådgivende utvalg deltakelse på opplæringsdag	8000	1	8 000
Rådgivende utvalg deltakelse på studietur	5 000	4	20 000
Samling skjøtselsnettverket (SNO/FM/VOS)	3000	2,0	6 000

Besøksadr. Tordenskjoldsgate 65
Postadr. Postboks 513 Lundsiden, 4605 Kristiansand
Telefon 38 17 61 00

E-post fmvpostmottak@fylkesmannen.no
Nettside www.fylkesmannen.no
Org.nr. NO974 762 994

Samling kontaktutvalget for kommunene	7000	1,0	7 000
Sum			262 505
Reidar Gausdal			Bjørn Vikøyr
<i>styreleder</i>			<i>forvalter</i>

Verneområdestyret søker videre om **kr. 120 000** til arbeidet med revisjon av forvaltningsplanene for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder. Kr. 70 000 av denne summen ønskes benyttet til kartlegging for påfølgende utforming av bevaringsmål. De resterende 50 000,- skal dekke utgifter til drift av to arbeidsgrupper i forbindelse med forvaltningsplanarbeidene.

Med hilsen

(e.f.) Ørnulf Haraldstad
miljøverndirektør

Katrine Skajaa Gunnarsli
sjefingeniør

Kopi til:
Verneområdestyret v/Bjørn Vikøyr

RS12/14

Verneområdestyre for Oksøy - Ryvingen og Flekkefjord
landskapsvernområder

Trondheim, 22.1.2014

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/629

Saksbehandler:
Hege Langeland

Flytting av knutepunkt for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

Det vises til brev 21. oktober 2013 fra Klima- og miljødepartementet med oversendelse av søknad fra Verneområdestyret for Oksøy - Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder om flytting av forvaltningsknutepunktet.

Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet myndighet til å fastsette forvaltningsknutepunkt for verneområder, jf. Miljøverndepartementets brev 14.oktober 2013.

Verneområdestyret søker i brev 10. september 2013 om å flytte knutepunktet for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder ved at områdeforvalterens kontorsted flyttes fra Mandal til fylkeshuset i Kristiansand. Styret mener dette best sikrer gode faglige og administrative rammer for forvaltningen av landskapsvernområdene. Styret ønsker å videreføre dagens ordning med kontorsted i Flekkefjord rådhus 1 dag annenhver uke.

Miljødirektoratet legger etter dette forvaltningsknutepunktet for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder til fylkeshuset i Kristiansand. Direktoratet har lagt vekt på styrets vurdering av hva som best sikrer de faglige og administrative rammene rundt forvaltningen av verneområdene. Ordningen med kontorsted i Flekkefjord rådhus for områdeforvalteren 1 dag annenhver uke kan videreføres.

Styret bes orientere referansegruppen og andre som kan ha interesse om flyttingen av forvaltningsknutepunktet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Kopi til:
Fylkesmannen i Vest-Agder Postboks 513 Lundsiden 4605 Kristiansand S

ST 10/14

Arkivsaksnr: 2014/481-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 06.02.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.		

Vedlegg

1 Søknad lavvo VAF

Søgne - Hundsøya - søknad om å erstatte nåværende lavvo med en i tre

Forvalters innstilling

Verneområdestyret gir med hjemmel i forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §3 pkt 1.3 i tillatelse til at Søgne Jeger- og Fiskerforening kan erstatte dagens stoff-lavvo med en tilsvarende høy og stor lavvo på 30 m² i tre. Lavvoen skal være lett tilgjengelig for allmenheten. Den skal bygges med umalt naturkledning på eksisterende gulv uten nevneverdig inngrep i bakken og slik at den lett kan fjernes og området tilbakeføres av tiltakshaver, dersom aktiviteten opphører eller hvis verneområdestyret ønsker det etter fem år.

Tillatelsen gjelder i fem år og kun i forhold til forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Det skal ikke legges inn vann i lavvoen.

Saksopplysninger

Søgne Jeger og Fiskerforening har etter tillatelse fra vernemyndigheten, hatt en lavvo stående på Hundsøya siden 2007. De første fire årene kun om høsten. Det ble etter tillatelse fra vernemyndigheten gjort mindre tiltak for tilrettelegging av lavvo-plassen i 2010. Siden 2011 har den stått hele året etter avtale med verneområdestyret jf styresak 25/11. Lavvoen er åpen for allmenheten. Den har ifølge søker vært godt besøkt av fiskeforeninger, barnehage, dykkere og innbyggere. Dette er en trend som foreningen ser på som meget positivt. Det kan dokumenteres via en gjestebok som har ligget i lavvoen. Det har ikke vært hærverk. Vind har voldt en del utfordringer ved at duken på lavvoen har blåst i stykker flere ganger. Dette har ført til at lavvoen har måttet bli tatt inn til fastlandet for reparasjon. Foreningen vurderer tiltaket som vellykket og

noe de har lyst til å jobbe videre med. De søker derfor om tillatelse til å få sette den opp i tre. Hundstøya er en del av skjærgårdsparken og er tilrettelagt for båtfolk med brygge, toalett mv.

Søker refererer til at teknisk etat i Søgne vurderer at kommunens godkjenning fra forrige runde gjelder, slik at verneområdestyret kan bestemme om foreningen kan sette lavvoen opp i tre, uten ytterligere behandling i kommunen.

Hjemmel

Verneområdestyret kan gi tillatelse til skånsom tilrettelegging for friluftsliv i samsvar med forvaltningsplan jf forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §3 pkt 1.3 i. Vi viser her til målet i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet kap 5.2. *“Alle skal føle seg velkommen til Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. For at dette skal være mulig, må det være godt tilrettelagt for et naturvennlig friluftsliv innen rammen av vern.”*

Vurdering

Tiltaket vil ikke innebære merkbare endringer i forhold til naturmangfoldet og landskapets art eller karakter siden arealet allerede er påvirket av flere års bruk, og lavvoen blir liggende diskret inntil et høyere fjell jf naturmangfoldloven §§ 8-9. Vi er ikke kjent med at det er annet enn gode erfaringer med tiltaket.

Det legges vekt på at en stor del av skjærgården i Søgne er vernet. Det omsøkte tiltaket er det eneste alternativet for opphold under tak for allmenheten i Søgne skjærgård, utenom fyrbygningene på Songvaar fyr, som ligger værutsatt til ytterst mot storhavet. Lavvoen supplerer dette tilbudet og tilbudet i Helleviga (fastlandet) på en god måte både geografisk og standardmessig. Det antas å være positivt for familier, ungdommer i tillegg til de som nevnes i søknaden. Tiltaket vurderes totalt sett som positivt i forhold til formålet for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, mål for friluftsliv i forvaltningsplanen og generelt fokus på verdiskaping i naturvernområder.

Tiltaket vil ikke føre til merkbar økning i samlet belastning på økosystemet jf naturmangfoldloven § 10. Søknaden er ikke spesifikk på utforming. Det forutsettes at lavvoen får samme høyde og diameter som nåværende og at det brukes umalt naturkledning og enkle, nøkterne løsninger knyttet til utforming av lavvoen. Utformingen av tiltaket vurderes miljøvennlig jf naturmangfoldloven §§ 11-12. En skisse til hvordan lavvoen skal utformes bes sendt inn på forhånd for vurdering.

For å sikre at tiltaket blir opprettholdt og ikke fører til utilsiktet ulempe for landskapet eller brukere av området bør tillatelsen begrenses i tid dog slik at tiltakshaver får en rimelig forutsigbarhet. Fem års avtaletid anses for å være rimelig avtaletid. Det forventes at tiltakshaver fjerner lavvoen, rydder området og tilbakefører arealet til natur så langt mulig, dersom avtalen ikke videreføres.

Søgne Jeger-og Fiskerforening
Postboks 1128
4683 Søgne

Til Vest-Agder Fylkeskommune
v/ Bjørn Vikøyr

Søgne 24.01.2014

Søknad om trelavvo på Hundsøya, Søgne

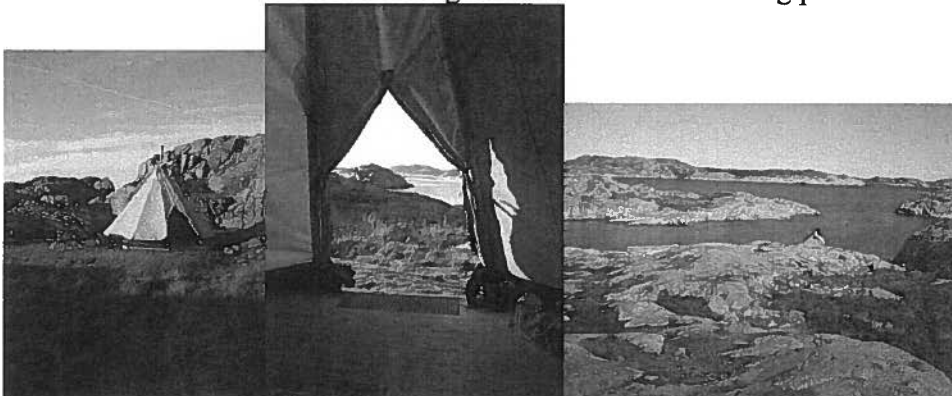
Viser til en hyggelig telefon samtale 22. januar vedrørende lavvo på Hundsøya. Undertegnede søker herved på vegne av Søgne Jeger- og Fiskerforening om å få forlenget avtalen, angående denne lavvoen.

Den gamle avtalen er datert 8.6.2011. Det er nå snart gått tre år siden den ble satt opp. Vi vurderer det som et vellykket prosjekt som vi har lyst til å jobbe videre med. Den har vært godt besøkt av bygdas innbyggere med flere. Fiskeforeninger, barnehage, dykkere og bygdas friluftinteresserte innbyggere. Dette er en trend som vi ser på som meget positivt. Det kan dokumenteres via en gjestebok som vi har hatt i lavvoen. Ønskes det innsyn i den er det bare å ta kontakt med undertegnende. Det har ikke vært noe form for hververk. Men vinden har voldt oss en del utfordringer ved at duken på lavvoen har blåst i stykker flere ganger. Dette har ført til en del kostnader, men det verste er at lavvoen må inn til reparasjon.

Vi vil derfor søke om tillatelse til å få sette den opp i tre.

Snakket med Anne Marit på teknisk etat i Søgne. Hun sa det var helt ok sett i forhold til den godkjenningen som vi har fått i fra dem. Det hun er tydelig på er at det er dere som har siste ordet. Det er dere som bestemmer om vi kan sette lavvoen opp i tre.

Det står i byggemeldingen at Lavvoen skal settes opp i materialer i henhold til bestemmelser for landskapsvernområdet. Dette gjør igjen dette til et spennende prosjekt med tanke på hva vi kan få til sammen. Vi har her en unik mulighet til å få til noe skikkelig positivt for befolkningen.

Venter i spenning på et positivt svar!

Med hilsen Arvid Hareland Raae. Søgne Jeger- og Fiskerforening.

ST 11/14

Arkivsaksnr: 2013/1550-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 05.02.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.		

Forslag om å prioritere kr 100 000 til prosjektering av atkomst fra Fidsel til kleppe

Forvalters innstilling

Verneområdestyret inviterer grunneierne til å delta i ei prosjektgruppe sammen med Flekkefjord kommune. Mandatet er å utforme ei skisse til prosess for å definere felles mål og tiltak i heiområdet Fidsel-Stø-Dåtlandstranda-Vardefjell. Verneområdestyret avslår samtidig forslaget fra en av grunneierne om å prioritere 100 000 kr til prosjektering av bedre atkomst mellom Fidsel og Kleppe fordi det ikke framgår hvordan hensynet til verneverdiene, restaurering, drift, skjøtsel og formålstjenlig bruk av verneområdet vil bli ivarettatt, og ikke er forankret i et forpliktende samarbeid som ivaretar hensynet til verneverdiene og bruk av området.

Saksopplysninger

Hidraheia er et unikt område for fotturer i et vernet historisk naturpreget kulturlandskap mellom Stavanger og Halden. Her er et omfattende stinett og flere gode turmål til utsiktspunkter, turistgården Li og, det blant fuglekikkere, høyt rangerte området Mønstremyr, i tillegg til variert natur og mange kulturlandskapselementer. Fidsel er den eneste hovedatkomsten til Hidraheia som fungerer godt hele året. Her er gode parkeringsforhold.

Fylkesmannen av slo en søknad om traktorvei fra Fidsel til Kleppe/dåtland i 2009 fordi bygging av 2,1-3,3 km vei i landskapsvernområde ble vurdert til å være i strid med verneformålet og ville påvirke landskapet nevneverdig. Grunneierne ønsker å ta vare på kulturlandskapet på Dåtland og Kleppe og mener en vei er nødvendig for å få til dette. Verneområdestyret befarte en del av en ønsket trase sammen med grunneierne 10. september 2013.

Med basis i et grunneierforankret restaureringsprosjekt av en gammel vei utredet av landskapsarkitekt i samråd med fylkeskonservator, vedtok verneområdestyret å prioritere tiltak for bedre atkomst og drift fra Dåtlandstranda til Kleppe i tiltaksbudsjettet for 2014 jf styresak 27/13. På dette grunnlag ble det søkt Miljødirektoratet om kr 170 000 fra

statsbudsjettet post 1420.31 til rekkverk og restaurering av veien mellom Kleppe og Li i januar 2014. Retningslinjer fra Miljødirektoratet (2006) peker på følgende relevante kriterier for prioritering av midler fra denne posten som heter Tiltak i verneområder: Nye store verneområder, nødvendige tilretteleggingstiltak for å minske negative effekter av ferdsel og for å fremme framkommelighet og opplevelsesverdien, bidrag fra grunneiere og organisasjoner, gode planer, kulturlandskapsverdier jf <http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner-fra-DirNat/DN-notat/Notat-2007-1-Strategi-for-bruk-av-midler-til-tiltak-i-verneomrader/>.

Søknaden til direktoratet baserte seg på samarbeid med grunneierne omkring Strondeveien gjennom et par år, og dialog med forslagstiller om tiltak for drift på Kleppe spesielt høsten 2013.

Det er enighet om å prioritere midler til tiltak knyttet til to nye rekkverk og flytting av ett eksisterende i tråd med ovennevnte restaureringsprosjekt.

Grunneier på Indre Kleppe gnr 42/1 foreslår i brev av 31. januar 2014 at verneområdestyret omprioriterer kr 100 000 av kr 170 000 som Verneområdestyret har søkt Miljødirektoratet om, til tiltak for å bedre atkomsten mellom Fidsel og Kleppe. Han ønsker midlene skal brukes til å prosjektere en «felles god atkomst som er dimensjonert for den bruk det er lagt opp til i område». Han tar med dette opp igjen og konkretiserer et forslag styret valgte å ikke ta inn i sitt budsjettvedtak i sak 27/13.

Begrunnelsen for forslaget er at hovedatkomsten fra Fidsel ifølge forslagstiller har svært dårlig tilstand og bør prioriteres. Han skriver videre at Strondeveien er en atkomst for sekundær bruk (båt/fiske) hvor det i første rekke er behov for et vedtak som avklarer om det langs veien tillates rekkverk, ryddehogst og opprusting av atkomsten i sin opprinnelige bredde (2m). Dette betinger ikke bruk av tilskudd. Derimot vil en avklaring av best mulig atkomst fra Fidsel kreve økonomiske midler for prosjektering. Forslagstiller mener det i denne omgang vil tjene verneformålet best om sikkerheten ivaretas langs Strondeveien ved bruk av ca kr 70.000 på å ferdigstille rekkverk, og resterende beløp (kr 100 000) prioriteres på prosjektering av atkomst fra Fidsel.

Forvaltningsplanen for Flekkefjord landskapsvernområde har et forslag om å oppgradere stier fra Fidsel. Flekkefjord og Oplands Turistforening har gjort noen stiltak i området.

Et utkast til mulighetstudium for fastlandsdelen av landskapsvernområdet peker på Fidsel som et mulig utgangspunkt for en tursti slik at mennesker med funksjonshemninger kan komme inn til et utsiktspunkt på Hidraheia.

Vurdering

Jeg begrenser vurderingen til spørsmålet om å omdisponere kr 100 000 til prosjektering av bedre atkomst fra Fidsel til Kleppe og hvordan man kan ivareta verneverdiene i området.

Er forslaget godt nok belyst?

Forslaget er fremmet av en grunneier. Det framgår ikke tydelig av brevet av 31. januar hvorvidt de øvrige grunneierne stiller seg bak forslaget. Forslagstiller er informert om at grunneierne etter forvaltningens syn bør komme med et samordna innspill før behandling i Verneområdestyret. Han opprettholder likevel sitt ønske om en

styrebehandling. Ut fra sakens historie legger jeg til grunn at vi kan anta at de øvrige grunneierne støtter at det prioriteres midler for å få bedre atkomst.

Forslagstiller ønsker prosjektering av «god atkomst». Med prosjektering forstås å planlegge. Jeg mener saken ikke er moden for å planlegge en god atkomst. Det må først avklares hvilken form for atkomst som er aktuell.

Jeg vurderer at forslaget er tilfredstillende belyst til at det er mulig å ta stilling.

Er forslaget relevant i forhold til verneformålet og gjeldende forvaltningsplan?

Forslagstiller beskriver følgende tema i brevet av 31. januar i år: «Felles god atkomst som er dimensjonert for den bruk det er lagt opp til i område». Forvaltningsplanen har som mål å restaurere og opprettholde slåtteeing og naturbeite på Kleppe og Dåtland, samt slåtteeing på Li. Forvaltningen har lagt til grunn at dette må skje uten bygging av vei. Det er gjenetablert slåtteeing på Li. Det er tilgang på beitedyr i området.

Så lenge grunneier mener det er nødvendig med bedre atkomst for å få til ønsket drift på arealene, så vurderes forslaget som relevant i forhold til verneformålet og forvaltningsplanen. Dette blant annet fordi forvaltningen er avhengig av medvirkning fra grunneier for gjennomføring av slått og beiting. Dette tilsier imidlertid at det kan være en fordel å få mer kunnskap om mulige måter å gjøre ting på i området.

Er forslaget relevant i forhold til statsbudsjettet post 1420.31 og direktoratets strategi for Tiltak i verneområder?

Forslaget om å bruke penger til prosjektering av bedre atkomst har indirekte relevans til aktuell tilskuddspost som er rettet mot tiltak som fremmer verneformålet. Men det kan etter min vurdering ikke prioriteres uten at det tydelig framgår hvordan hensynet til verneverdiene, restaurering, drift, skjøtsel og formålstjenlig bruk av verneområdet vil bli ivaretatt.

Hvordan ivareta verneverdiene i området

Det er flere lokaliteter i området som ønskes restaurert og skjøttet. Skjøtsel og drift i området begrenses som følge av ulike oppfatninger vedrørende atkomsten til Kleppe og Dåtland.

For å ivareta hensynet til verneverdiene og bruk av området bør forslaget om prioritering av midler til prosjektering av god atkomst til Kleppe begrunnes bedre og forankres i et forpliktende samarbeid.

Verneområdestyret bør legge til rette for at det etableres en felles plattform for aktivt samarbeid med grunneierne. Sentrale temaer er hvem som skal samarbeide og om hva. For meg framstår heiområdet Fidsel-Stø-Dåtlandstranda-Vardefjell, som en naturlig geografisk, grunneiermessig og atkomstmessig enhet. Hensikten bør være å få etablert et grunnlag for samarbeid om restaurering, skjøtsel og drift, samt å avklare forholdet mellom forvaltningen, grunneierne og viktige brukerinteresser.

Jeg foreslår Verneområdestyret i samarbeid med Flekkefjord kommune oppnevner ei prosjektgruppe med følgende medlemmer: Grunneierrepresentanter (2), Flekkefjord kommune (1), Verneområdestyret (1). Verneområdestyrets representant leder arbeidet. Flekkefjord kommunes representant er sekretariat.

Mandatet foreslås til:

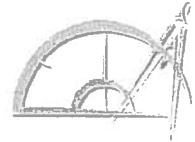
Utforme ei skisse til prosess for å definere felles mål og tiltak i heiområdet Fidsel-Stø-Dåtlandstranda-Vardefjell.

Gruppen bør samles så fort grunneierne har valgt sine to representanter. Gruppen bør legge fram sitt forslag i rimelig tid etter dette.

... med Boergeita
i kulturlandskap

Ole Geir Reistad
Rådgivende ingeniør
Bygg & maskinteknikk

Hidra, den 22.01.2014

Reidar Gausdal,
Styreleder i Flekkefjord Landskapsvernområde

Som avtalt pr telefon oversendes forslag for neste møte i verneområdestyret.

Til verneområdestyrets møte 26. februar 2014.

Ang. vårt ønske om etablering av tiltak og drift i verneområdet - Indre Kleppe, Hidrehei.

Viser til styrets vedtak ST 27/13 av 26.11.2013 ang. prioritering for Hidraheia 2014:

"Hidraheia: Bedre atkomst og drift fra Dåtlandstranda til Kleppe og tiltak på/ved stien til fra Itland til Kjørsfjellet. Naturtypekartlegging."

FORSLAG (for avgjørelse av styret):

Mitt forslag er at omsøkte midler (kr 170.000) prioriteres på prosjektering av atkomst fra Fidsel, med unntak av kr. 70.000 som må prioriteres på rekkverk langs Strondeveien.

BEGRUNNELSE

Hovedatkomsten går i dag fra Fidsel og har svært dårlig tilstand, den bør prioriteres. Manglende prioritering har hindret oss fra å videreføre planer for tiltak og drift så lenge (5 år) at det ble valgt å gi opp for i stedet fokusere på areale utenfor verneområdet. Jeg ser ikke bort i fra at situasjon er lik for de fleste gårdseiere i området. Vår driftsbygning falt ned mens vi etterlyste prioritet, så det har ikke lengre samme hast for oss - bortsett fra at nytt engasjement ønskes vurdert så snart atkomstene er avklart.

Strondeveien er en atkomst for sekundær bruk (båt/fiske) hvor det i første rekke er behov for et *vedtak* som avklarer om det langs veien tillates rekkverk, ryddehogst og opprusting av atkomsten i sin opprinnelige bredde (2m). Dette betinger ikke bruk av tilskudd. Derimot vil en avklaring av best mulig atkomst fra Fidsel kreve økonomiske midler for prosjektering. Så vi mener det i denne omgang vil tjene verneformålet best om sikkerheten ivaretas langs Strondeveien ved bruk av ca kr. 70.000 på å ferdigstille rekkverk, og resterende beløp prioriteres på prosjektering av atkomst fra Fidsel. På den måten vil ikke avgjørelse av atkomst fra offentlig vei utsettes ytterligere i tid. Gjøres vedtak som tillater ryddehogst langs Strondeveien kan slikt arbeid for inneværende år utføres av den enkelte bruker som ser behov for det, etter tilskudd fra Miljødirektoratet, alternativt dugnad.

Jeg håper vernemyndigheten vil følge opp med å avklare en felles god atkomst som er dimensjonert for den bruk det er lagt opp til i området, og tar initiativ til å prosjektere frem best mulig løsning.

Med vennlig hilsen

Ole Geir Reistad

Vedlegg: - Bilder fra atkomst fra offentlig vei.

*... med Boergeita
i kulturlandskap*

Ole Geir Reistad
Rådgivende ingeniør
Bygg & maskinteknikk

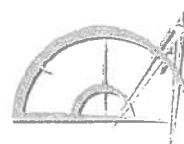

Foto 1; Der atkomsten går inn i verneområdet.

Hvordan skal vi kunne lokke tilreisende til gårds under slike atkomstforhold?

Foto 2; Atkomst i verneområdet.

Hvem vil like å etablere seg hvis myndigheter ikke vil prioritere bedre atkomst enn dette?

ST 12/14

Arkivsaksnr: 2012/3055-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 07.02.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.		

Standard for tilrettelegging av turruter i verneområdene

Vedlegg

- 1 Bilder av skilt

Forvalters innstilling

Verneområdestyret vedtar med hjemmel i verneforskriftene for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde §3 punkt 1.2 j og 1.3 i og j, og Flekkefjord landskapsvernområder § 3 punkt 1.2 i og 1.3 e og f, at det vil legge til grunn i sin forvaltning standarder for tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter som er utformet av Den Norske Turistforening, Friluftsrådernes landsforbund og Innovasjon Norge i «Merkehåndboka – Håndbok for tilrettelegging av turruter i fjellet, i skogen og langs kysten» 2013. Omfanget av tilrettelegging, merking og skilting bør holdes på et nøkternt nivå i verneområdene. Standardene vil bli tatt inn og vurdert utdypet/presisert i forestående revisjon av forvaltningsplanene.

Kommuner, friluftsråd, turistforeninger og organisasjoner anmodes om å ta standarden i bruk ved utskifting av eksisterende skilt.

Saksopplysninger

Den Norske Turistforening, Friluftsrådernes landsforbund og Innovasjon Norge har utarbeidet «Merkehåndboka – Håndbok for tilrettelegging av turruter i fjellet, i skogen og langs kysten» 2013. Håndboka definerer standarder for tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter. Miljødirektoratet er en av bidragsyterne i arbeidet. Håndboka finnes her:

<http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/Arrangementer/Friluftslivssamling%20-%20Anne%20Mari%20Amelfot%20Hjelle%20-%20Merkeh%C3%A5ndboka%20oktober%202013.pdf>

Standarder for tilrettelegging

Tilrettelegging er samlebetegnelse for tiltak for å øke framkommeligheten på rutene og omfatter rydding, gangbane-/klopplegging, bruer, gjerdeklyvere og liknende, samt merking, skilting og gradering.

Det nevnes ulike rutestandarder for eksempel:

Sti brukes generelt om turruter i terrenget og inkluderer stier som ikke er ryddet og merket.

Tursti er for ferdsel til fots. Den er merket ryddet for vegetasjon, men uten, eller med liten grad av opparbeidelse av grunnen. Bredden er minimum 0,5 m.

Kyststi er en sammenhengende rute i hovedsak for vandring langs sjøen. Den skal i hovedsak gå i eller i umiddelbar nærhet av strandsonen. Opplevelse av kystlandskap med utsikt over sjøen, særegen kystkultur, natur og lukt er viktige kvaliteter ved kyststier.

Turvei er flerfunksjonelle ruter med høy utnyttelsesgrad for ferdsel til fots, med sykkel, barnevogn eller rullestol. De har stor grad av opparbeidning, gir god framkommelighet, må tåle kjøring med vedlikeholdsmaskiner og skal ha et fast og jevnt toppdekke.

Merking

Det legges til grunn en enkel, miljøvennlig markering (f eks maling og varder) for å vise vei mellom skilt.

Skilting

Omfatter oppsetting av skilt og informasjonstavler ved turutgangspunkt, i stikryss og ved turmål. Retningsskilt (veiviserskilt) har høyre- eller venstrepil, angir sted stien går til og vedlikeholdsansvarlig (symbol eller skrift). I tillegg kan retningsskiltene ha avstandsangivelse, symboler for aktivitet (med eventuell graderingsfarge), logoer for gjennomgående ruter, rundtursymbol og/ eller spesialsymbol. Stedsnavnskilt (toppskilt) settes over retningskiltene for å fortelle stedsnavnet på den aktuelle plassen.

Gradering av turruter

Gradering handler om å være bevisst ulikheter mellom forskjellige ruter. Det betyr å tildele en rute en bestemt kategori i forhold til vanskelighetsgrad, basert på forholdsvis objektive kriterier som underlag, tekniske utfordringer, høydemeter og stigningsgrad/ eksponering. Graderingsfarge angir vanskelighetsgrad på rutene og består av de fire ulike fargene grønn (enkel), blå (middels), rød (krevende) og svart (meget krevende). Graderingsfargene skal bare stå på skilt og informasjonstavler, ikke i terrenget, der brukes merkefarger.

Vurdering

Standarden for tilrettelegging, merking, skilting og gradering av turruter virker gjennomtenkt og hensiktsmessig i våre verneområder. Dette inkluderer begrepsavklaringer knyttet til tursti, turvei og kyststi.

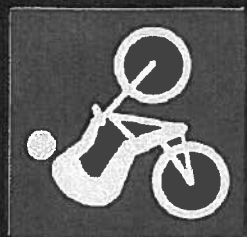
Skiltene gir god og relevant informasjon og bygger opp under områdenes status. Jeg anbefaler at standarden og nevnte begreper tas i bruk i våre verneområder. Omfanget av tilrettelegging, merking og skilting bør holdes på et nøkternt nivå i verneområdene.

Standardene bør tas inn og vurderes utdypet/presisert i revisjonen av forvaltningsplanene. Det kan blant annet gjelde prinsipper for rydding og håndtering av ryddeavfall langs stier, standard for broer og klopper og standard for informasjonstavle.

Fjellbekken 4,3 km

Visit Rjukan AS

Setergrenda 8 km

Bjørnefjorden 0,2 km
Gjestetun

Osøyro 1,6 km

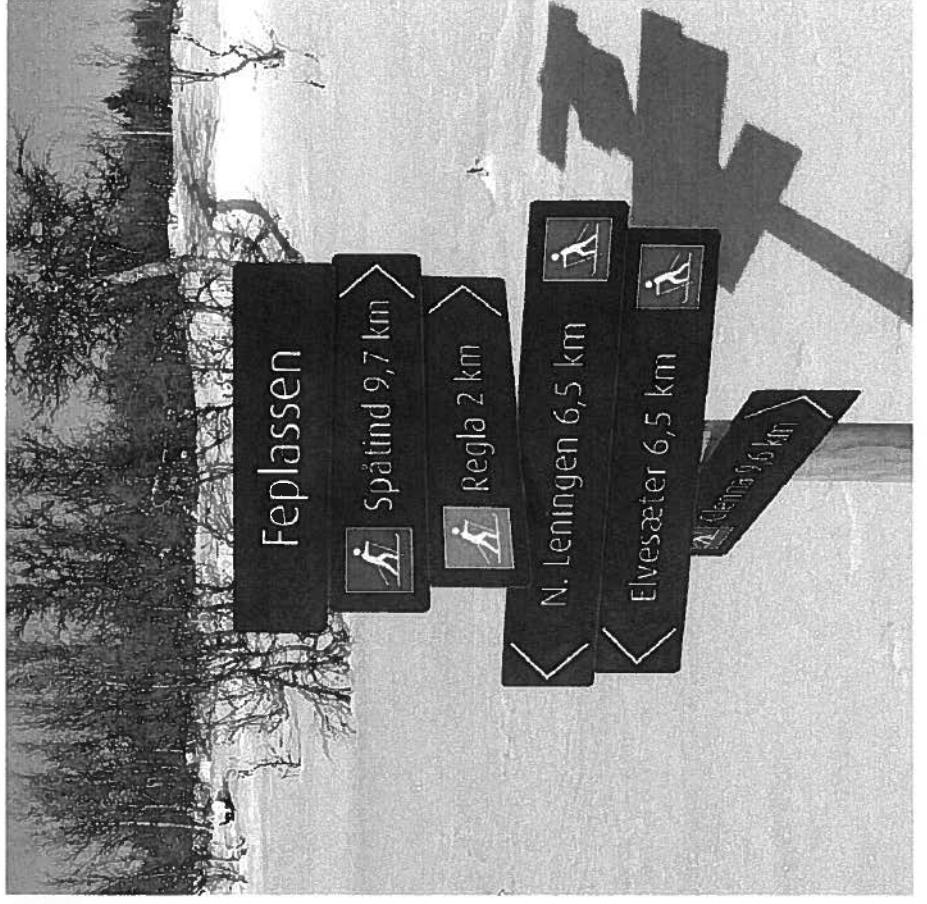

stein Stranda 500m

Kyststien sørover

ST 13/14

Arkivsaksnr: 2012/5103-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 07.02.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.		

Søgne skjærgårdspark - uttalelse til revidert forvaltningsplan med forslag til utvidelser av brygger på Nordre og Søndre Vassøy

Vedlegg

1 Mestakopi@sogne.kommune.no_20140116_144934

Forvalters innstilling

Verneområdestyret gir med hjemmel i forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 tillatelse til rehabilitering av brygge med bruk av furuplank og skifting av ospetak på toalett med plater som ligner eternitt på Nordre og Søndre Vassøy.

Verneområdestyret vurderer utvidelse av brygge på Nordre og Søndre Vassøy, fjerning av stein i innløpet til lagunen ved Nordre Vassøy og tilrettelegging av område inne på Søndre Vassøy som å være av et slikt omfang og/eller karakter at det må søkes om særskilt tillatelse etter landskapsvernloven og at dette søknadskravet tas inn i godkjenningen av forvaltningsplanen.

Saksopplysninger

Søgne kommune ønsker å ta følgende inn i revidert forvaltningsplan for skjærgårdsparken:

- Rehabiliterer dekket på eksisterende brygge på Nordre Vassøy med furuplank, utvide den med 6-8 meter, og fjerne et par stein i innløpet til lagunen fra vest slik at lekter kan komme inn. Erstatte ospetak på toalett med plater som ligner eternitt.
- Rehabiliterer dekket på eksisterende brygge på Søndre Vassøy med furuplank og utvide brygga for å «fange opp» et skjær som ligger tett inntil (størrelse ikke angitt). Erstatte ospetak på toalett med plater som ligner eternitt. Mulig tilrettelegging av det flate området midt inne på øya som ligger på begge sidene av kommunegrensen.

Hjemmel

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter jf forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til skånsom tilrettelegging for friluftsliv i samsvar med forvaltningsplan. Tilrettelegging i samsvar med godkjent forvaltningsplan for skjærgårdsparkens friluftsområder krever ikke søknad (jf forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.3 pkt i). Noen hovedkriterier for skånsom tilrettelegging referert i forvaltningsplanen for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er:

- Med brygge menes lita brygge for ilandstigning. Fortøyning kan skje i fortøyningsbolter i nærheten.
- Informasjonstavler, bord, benker, toaletter og små ilandstigningsbrygger skal så langt mulig utformes i naturstein eller ubehandlede trematerialer som for eksempel osp. Men det er viktig at det ved materialvalg tilpasses den lokale byggeskikk og bruk, eller kommunenes standarder.

Vurdering

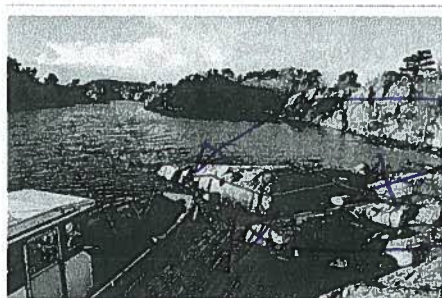
Omsøkte tiltak vurderes i to grupper:

- A. Skånsom tilrettelegging som kan gjennomføres uten ytterligere søknad. Dette er tiltak som vurderes til ikke å innebære merkbar påvirkning av det biologiske mangfoldet eller den samlede belastningen på økosystemet.
- B. Tyngre tiltak som krever egen søknad.

Rehabilitering av brygge og skifting av toalett-tak med beskrevet materialbruk vurderes som skånsomt, nøytralt for biologisk mangfold og en miljøvennlig løsning som reduserer belastningen på landskapet jf naturmangfoldloven §§ 8-12. Disse tiltakene kan tillates uten ytterligere søknad.

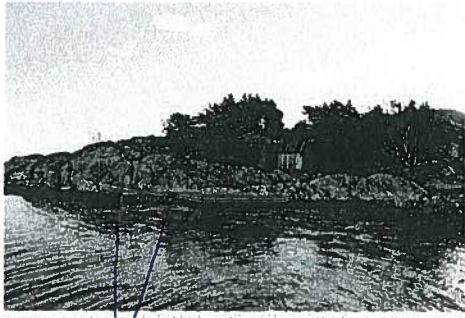
Utvidelse av brygge, fjerning av stein i innløpet til lagunen fra vest og tilrettelegging av område inne på Søndre Vassøy vurderes til å være av et omfang og/eller karakter at det må søkes om særskilt tillatelse etter verneforskriften.

Kopi av bilde vedrørende søknad om utvidelse av brygge på Nordre Vassøy:

Utvidelse av
brygge

Kopi av bilde vedrørende søknad om utvidelse av brygge på Søndre Vassøy:

Utvikelse av kystse

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder
Postboks 513 Lundsiden
4605 KRISTIANSAND S

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Arkivkode: Dato:
 2012/2187 -1910/2014 Arnfinn Håverstad 145 16.01.2014

Revidert utgave av Forvaltningsplanen for skjærgårdsparken i Søgne.

Oversender med dette en revidert utgave av forvaltningsplanen for skjærgårdsparken i Søgne m/investeringsplan for perioden 2014 – 2018 som ikke var med i forrige forvaltningsplan for behandlingen i verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder.

Den gjeldende forvaltningsplanen for skjærgårdsparken i Søgne ble vedtatt av kommunestyret i møte 15.11.12.

Vedtak:

1 Forvaltningsplanen for skjærgårdsparken med handlingsplan for perioden 2013 – 2018

vedtas med tillegg:

- a. Kommunen søker et samarbeid med lag/foreninger om tilrettelegging for bryggeanlegg på Furuholmen (Rivenes)**
- b. Området skal tilpasses allmennheten.**
- c. Kommunen søker å etablere tilgang/brygger på flere av skjærgårdsparkens øyer.**

2 Stien i Ny-Hellesund må finansieres med private eller statlige midler.

Ingeniørvesenet har nå foretatt grep for å oppfylle vedtaket i kommunestyret. Forvaltningsplanen er revidert i henhold til pkt. 1 a og b i vedtaket, og vil bli lagt fram for politisk behandling etter at verneområdestyret har gjort sitt vedtak.

Når det gjelder pkt 1a i vedtaket, har fylkesmannen motsatt seg at Furuholmen tilrettelegges med brygger etc, ut fra det forhold at holmen er forholdsvis liten og at det ikke finnes installasjoner på holmen fra før.

Ingeniørvesenet i samarbeid med lag/foreninger (båtforeningen), foreslår i stedet at Østre Kuhlømen (Riveneset) tilrettelegges på en slik måte at en imøtekommer behovet til båtforeningen og lag/foreninger mht bryggeplass, oppholdsarealer og toalettanlegg. Holmen eies av staten og ligger ikke inne i landskapsverneområdet.

Når det gjelder pkt 1c i vedtaket, foreslås det å supplere med enkelte brygger på øyer og holmer som allerede er tilrettelagt i større eller mindre grad.

Følgende nye brygger som ikke var med i forrige forvaltningsplan, er foreslått i landskapsvernområdet:

Nordre Vassøy

Det er et ønske å rehabilitere dekket på eksisterende brygge og utvide den med 6-8 m (se foto i planen).

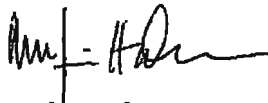
I tillegg er det ønske om å fjerne et par stein (ikke sprengte) i innløpet til lagunen fra vest (se kart i planen).

Søndre Vassøy

I likhet med Nordre Vassøy er planen å rehabilitere dekket på brygga og utvide brygga for å «fange opp» et skjær som ligger nær inntil.

En vil be verneområdestyret vurdere de nye tiltakene som er foreslått i landskapsvernområdet.

Med hilsen

Arnfinn Håverstad
prosjektleder

Vedlegg: forvaltningsplan for skjærgårdsparken 2014 - 2018

ST 14/14

Arkivsaksnr: 2014/484-0

Saksbehandler: Bjørn Vikøyr

Dato: 07.02.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernomr.		

Søgne - uttalelse til forslag om fredning av Ny Hellesund kulturmiljø - forskrift og avgrensing

Vedlegg

- 1 Søgne - fredning av Ny Hellesund kulturmiljø legges ut til offentlig ettersyn - frist for uttalelse: 14.04.2014

Forvalters innstilling

Fredningsforslaget har store sammenfall med landskapsvernet i forhold til bevaring av landskapet og viktige landskapselementer og skånsom tilrettelegging for friluftsliv.

For å unngå fare for forvirring og det vi vurderer som uheldig overlapp med landskapsvernområdet, foreslår verneområdestyret at følgende to teiger som i dag er landskapsvernet, tas ut av fredningsforslaget:

- Helgøya: En trekantet teig sørøst i fredningsforslaget på 3,3 dekar på gnr 1/32
- Kapelløya: En avlang teig på toppen av heia sør for Verftet på 3 dekar (ca 150 * 25 m2) på gnr 1/20 og 25.

Verneområdestyret mener disse to teigene er tilstrekkelig ivaretatt med landskapsvern.

Dersom dette ikke hensyntas, anbefaler Verneområdestyret om at forslaget til forskrift justeres slik at styving av trær og erstatning av døde trær og busker ikke blir generelt tillatt i utmarksdelen av fredningsområdet.

Saksopplysninger

Fylkeskonservatoren i Vest-Agder fylkeskommune har lagt fram forslag til forskrift om fredning av Ny-Hellesund kulturmiljø i Søgne kommune høring i henhold til lov om kulturminner § 22 nr. 2 med frist for uttalelse 14. april 2014. Forslag til forvaltningsplan følger høringen. Fredningen er ment å avløse gjeldende midlertidige fredning fra 12. mars 2009.

Uthavna Ny-Hellesund var en viktig forsyningshavn, stoppested og nødhavn for den nasjonale og internasjonale seilskipsflåten i handelsfart mellom Nord- og Østersjøområdene på 1600, 1700- og 1800-tallet. Det særegne, og godt bevarte, kulturmiljøet er av nasjonal verdi, utviklet med basis i maritime næringer som losing, oversjøisk skipsfart, handel- og gjestgivervirksomhet, samt et marginalt jordbruk og kystfiske. De mange gamle fortøyningsfestene rundt det sentrale havnebassenget er et særtrekk ved uthavna, og som vitner om Ny-Hellesunds sentrale plass i en større nasjonal og internasjonal maritim infrastruktur. Uthavnene utgjør ett av landsdelens fremste karaktertrekk og er uløselig knyttet til seilskipsfarten. Vest-Agder fylkeskommune ønsker ved fredning av kulturmiljøet i Ny-Hellesund å sikre en representativ uthavn som kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner.

Fredningsforslaget omfatter blant annet nordre del av Helgøya og Kapelløya. Det ligger tett inntil Oksøy-Ryvingen landskapsvernområdet. Forslaget til fredningsområdet går inn i landskapsvernområde på Helgøya med en spiss som utgjør en trekant på 3,3 dekar på gnr 1/32 og på Kapelløya med en avlang teig på heia sør for Verftet på 3 dekar (ca 150 * 25 m²) på gnr 1/20 og 25. Det er utmarksområder som berøres av jf forskriftsforslagets § 6 punkt C og D.

Vurdering

Fredningsforslaget har store sammenfall med landskapsvernet i forhold til bevaring av landskapet og viktige landskapselementer og skånsom tilrettelegging for friluftsliv.

Jeg begrenser videre vurderinger til å omfatte forhold som berører landskapsvernområdet direkte.

Fredningsgrense

Det kan virke forvirrende og uheldig for myndigheter, grunneiere og brukere at områder omfattes av forskrifter både for naturvern og kulturminnefredning. Dette bør unngås dersom det ikke er særlig begrunnet.

Vi kjenner ikke begrunnelsen for at hele teig 1/32 er tatt inn i fredningsforslaget. Det kan se ut som grensen i denne delen av forslaget følger eiendomsgrenser. Ut fra grensens beliggenhet i området på begge sider vurderer vi det ønskelig at grensen trekkes på tvers av gnr 1/32 slik at en trekant på 3,3 dekar som ligger i landskapsvernområdet ikke blir med i kulturminnefredningen.

Vi kjenner ikke begrunnelsen for at den avlange teigen på gnr 1/20 og 25 på heia sør for Verftet er med i forslaget. Det kan se ut som man har valgt å få med toppen på heia ikke bare landskapsrommet opp til nordre brink. Ut fra ovennevnte generelle vurdering og at landskapsverngrensen bør være tilstrekkelig for å frede landskapsrommet på nordsiden ser vi det som ønskelig at grensen trekkes ca 25 m mot nord slik at den sammenfaller med landskapsverngrensen og at det ikke blir overlapp.

Fredningsbestemmelsene

Dersom ovennevnte to forslag til grensejusteringer blir hensyntatt faller kulturminnefredningsområdet ut av landskapsvernområdet. I så fall har vi ikke merknader til forslag til fredningsbestemmelser. Dersom dette ikke skjer har vi følgende kommentar til innholdet i fredningen:

Jeg understreker at det følgende gjelder utmarksområder, dvs områder der hei og ubearbeid jord dominerer.

Det foreslås bestemmelser om at «fredningen ikke er til hinder for styving av trær, ...» og «- å erstatte døde trær, busker ...» jf forskriftsforslagets § 6 punkt C strekpunkt 3 og 5.

Det er uheldig at det gis signal om at det er fritt fram for å hogge trær i kulturminnefredningsområdet, når det samme området ut fra landskapsvern hensyn begrenser: «Hogst av ved og uttak av trevirke til grunneiers eget bruk ...». Trær er et generelt sett viktige i landskapet.

Det er uheldig at det er lov å «erstatte døde trær» i kulturminnefredningsområde mens «Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse» i landskapsvernområdet. Gamle og døde trær har en særlig viktig økologisk funksjon blant annet som næringsområde for fugl og yngleområde for insekter.

FYLKESKONSERVATOREN

Saksbehandler: Bjarne Tresnes Sørensen

Vår dato

13.01.2014

Deres dato

Vår referanse

10/01098-6 : Søgne kommune, ---, C

Deres referanse

Fylkesmannen i Vest-Agder	
16 JAN. 2014	
Ark. 432.1	Sak. 14/354
Saksbeh. KSG	Dok. 1

Likelydende brev til:

Se vedlagt adresseliste / berørte parter

OFFENTLIG ETTERSYN OG LOKAL HØRING

Forslag til forskrift om fredning av Ny-Hellesund kulturmiljø, Søgne kommune, Vest-Agder fylke.

Forslagsstiller: Vest-Agder fylkeskommune.

Fylkeskonservatoren i Vest-Agder fylkeskommune legger med dette forslag til forskrift om fredning av Ny-Hellesund kulturmiljø i Søgne kommune ut til offentlig ettersyn og høring i henhold til lov om kulturminner § 22 nr. 2.

Saksgang

Vest-Agder fylkeskommune fattet 12.3.2009 vedtak om midlertidig fredning av uthavna Ny-Hellesund med hjemmel i kulturminneloven § 22 nr. 4, jf. § 20. Bakgrunnen for vedtaket var godkjent rammetillatelse gitt av Søgne kommune for utbygging av konferansehotell med restaurant, overnattingsrom og brygger/uteareal på verftstomta på Kapelløya, gnr. 1 bnr. 7 og gnr. 1 bnr. 25. Fylkeskommunen mente utbyggingen var av en slik størrelse og karakter at den ville forringe opplevelsen av kulturmiljøet i Ny-Hellesund. I begrunnelsen for den midlertidige fredningen hete det:

Uthavna Ny-Hellesund er med sin store, verneverdige bygningsmasse og lange, tradisjonsrike historie et kulturmiljø av regional og nasjonal interesse. Bygningene, kulturlandskapet og naturen rundt danner sammen et kulturmiljø i fredningsklasse. Press på området i form av nye fritidsboliger, brygger og sist utbygging på verftstomta utgjør en trussel mot bevaringen av det helhetlige kulturmiljøet. Fredningen vil sikre forvaltningen av bygningsmiljø og landskap, og gi Ny-Hellesund en plass på fredningslisten.

Det kom inn syv klager på vedtaket om midlertidig fredning. Klagesakene ble oversendt Riksantikvaren i brev av 28.4.2009. Riksantikvaren gav fylkeskommunen medhold i fredningen i vedtak av 17.6.2009. I forbindelse med midlertidig fredning ble det holdt avklaringsmøte med Søgne kommune, og orienteringsmøte for grunneiere og berørte parter i Ny-Hellesund sammen med Riksantikvaren og Søgne kommune 6.11.2009.

Vest-Agder fylkeskommune gjorde offentlig kjent og varslet berørte parter om oppstart av ordinær fredningssak i brev av 4.3.2010.

- Det ble holdt orienterings- og avklaringsmøte med Fylkesmannen i Vest-Agder 4.10.2011.
- Det har vært holdt to orienteringsmøter med representanter for *Ny-Hellesund vel* og *Foreningen av fastboende i Ny-Hellesund* (12.10.2011 og 19.12.2013).

Postadresse:
Postboks 517 Lund, 4605 KRISTIANSAND S
Besøksadresse:
Tordenskjoldsgate 65

Sentral E-postadresse:
postmottak@vaf.no
Internettadresse:
www.vaf.no

Folkestyre – kompetanse – samarbeid
Telefon sentralbord: 38 07 45 00
Telefon intern: 38 07 47 06
Telefaks: 38 07 45 01
Foretaksregisteret: 960 895 827

- Plan- og miljøutvalget for Søgne kommune ble orientert om status for arbeidet med gjennomføringen av fredningen i møte 15.5.2013.
- I prosessen har det vært flere dialogmøter med Søgne kommune v/arealenheten, likeledes flere fellesbefaringer til Ny-Hellesund.
- Vest-Agder fylkeskommune v/fylkeskonservatoren har hatt løpende dialog med Riksantikvaren, juridisk seksjon, i prosessen med utarbeidelse av forslag til verneforskrift og forvaltningsplan. Representanter fra Riksantikvaren har også deltatt på befaringer til Ny-Hellesund.

Begrunnelsen for fredning

Som uthavn var Ny-Hellesund en viktig forsyningshavn, stoppested og nødhavn for den nasjonale og internasjonale seilskipsflåten i handelsfart mellom Nord- og Østersjøområdene på 1600, 1700- og 1800-tallet. Det særegne, og godt bevarte, kulturmiljøet er av nasjonal verdi, utviklet med basis i maritime næringer som losing, oversjøisk skipsfart, handel- og gjestgivervirksomhet, samt et marginalt jordbruk og kystfiske. De mange gamle fortøyningsfestene rundt det sentrale havnebassenget er et særtrekk ved uthavna, og som vitner om Ny-Hellesunds sentrale plass i en større nasjonal og internasjonal maritim infrastruktur. Uthavnene utgjør ett av landsdelens fremste karaktertrekk og er uløselig knyttet til seilskipsfarten. Vest-Agder fylkeskommune ønsker ved fredning av kulturmiljøet i Ny-Hellesund å sikre en representativ uthavn som kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner.

Forvaltningsplan

Det er utarbeidet forslag til forvaltningsplan for Ny-Hellesund kulturmiljø som følger vedlagt denne sendingen.

Offentlig ettersyn

I samsvar med lov om kulturminner § 22 nr. 2, vil utleggingen av forslaget til offentlig ettersyn kunngjøres i Budstikka – lokalavis for Søgne og Songdalen og i avisen Fedrelandsvennen, samt i Norsk Lysningsblad. Sakens dokumenter vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på Søgne rådhus og i Vest-Agder fylkeskommunes lokaler i Tordenskjoldsgate 65 i Kristiansand.

Fredningsforslaget vil også bli lagt ut på hjemmesidene til Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Offentlig møte

Etter nærmere kunngjøring i "Budstikka" og Fedrelandsvennen, samt på hjemmesidene til Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune, vil det bli holdt et offentlig møte vedrørende fredningen i Søgne Rådhus, anslagsvis 2-3 uker etter denne utsendelsen.

Videre saksgang

Etter at fredningsforslaget har vært på høring, skal det – sammen med kopi av innkomne høringsuttalelser – oversendes Søgne kommune for politisk behandling i kommunestyret (kml § 22 nr 3).

På bakgrunn av høringsuttalelsene og kommunestyrets uttalelse, vil Fylkeskonservatoren i Vest-Agder fylkeskommune revidere fredningsforslaget. Forslaget sendes deretter til Riksantikvaren. Kopi av brevet vil bli sendt til berørte parter med opplysning om at ytterligere merknader kan sendes Riksantikvaren innen en gitt frist.

Riksantikvaren vurderer så forslaget til fredningsforskrift og de innkomne uttalelser. På dette grunnlag kan forslaget justeres, men ikke i skjerpene retning. Riksantikvaren sender deretter

fredningssaken til berørte departementer og organisasjoner sentralt for uttalelse. Riksantikvaren vurderer uttalelsene fra den sentrale høringen, reviderer forslaget til fredningsforskrift og oversender fredningssaken til Klima- og miljødepartementet.

Klima- og miljødepartementet forbereder og legger saken frem for Kongen i statsråd som utferdiger forskrift om fredning (kml § 20 første ledd). Forskriften har lovs form og kan ikke påklages.

Klima- og miljødepartementet sørger for at fredningsforskriften kunngjøres i Norsk Lovtidend (fvl § 38) og at sentrale høringsinstanser, eiere, rettighetshavere og kommunen blir gjort kjent med vedtaket.

Høringsfrist

Vi ber om at eventuelle høringsuttalelser sendes Fylkeskonservatoren i Vest-Agder fylkeskommune innen 14. april 2014. Adresse: Postboks 517 Lund, 4605 Kristiansand.

E-post: postmottak@vaf.no

Med hilsen

Frans-Arne Stylegar
fylkeskonservator

Vedlegg:

1. Adresseliste over berørte parter og andre med interesse i saken.
2. Forslag til forskrift om fredning av Ny-Hellesund kulturmiljø, Søgne kommune, Vest-Agder.
3. Ny-Hellesund kulturmiljø – forslag til forvaltningsplan.

Kopi til:

Riksantikvaren Postboks 8196 Dep. 0034 Oslo

Fylkesmannen i Vest-Agder. Postboks 513 Lundsiden, 4605 Kristiansand

Søgne kommune. Postboks 1051, 4682 Søgne

Del I. Omfang og formål

§ 1. Avgrensning

Fredningsområdet er øygruppen Ny-Hellesund i Søgne kommune, Vest-Agder fylke.

Fredningen omfatter deler av Monsøya, Kapelløya, Helgøya og de mindre holmene Renneholmen, Nettholmen og Drengholmen. Fredningen omfatter helt eller delvis eiendommer og bruksrettigheter innenfor følgende gårds- og bruksnummer og de offentlige arealene mellom dem:

Monsøya: 21/1-8, 21/10-14, 21/16, 21/18, 21/20, 21/22-28, 21/30-31, 21/33-34, 21/38-48, 21/52-53, 21/55, 21/57-58, 21/63, 21/67, 21/69, 21/73, 21/78-79, 21/80-81, 21/82-84, 21/87, 21/95, 21/98, 21/105, 21/114-115, 301/1. **Kapelløya:** 1/2, 1/7, 1/8, 1/9, 1/14, 1/16, 1/18, 1/19, 1/25, 1/29, 1/35, 1/37, 1/40, 1/46, samt deler av 1/20. **Helgøya:** 1/10, 1/12, 1/13, 1/17, 1/27, 1/32, 1/34, 1/42, 1/49, 1/51-52, 1/53-54, 1/55, 1/61. **Renneholmen:** 20/15-16. **Nettholmen:** 20/17 og 20/616. **Drengholmen:** 20/163.

Kulturmiljøet dekker et areal på 662,2 mål, her av 415,6 mål landareal.

Grensene for det fredete området er merket av på vedlagt kart, datert 13.1.2014.

De nøyaktige grensene på land skal merkes i marka etter nærmere retningslinjer fra forvaltningsmyndigheten, og knekkpunktene bør koordinatfestes.

Kart og forskrift om fredning skal oppbevares i Søgne kommune, Vest-Agder fylkeskommune og Riksantikvaren.

§ 2. Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på ei uthavn på kysten av Agder som kilde til kunnskap og opplevelse for dagens og fremtidens generasjoner. Som uthavn var Ny-Hellesund en viktig forsyningshavn, stoppested og nødhavn for den nasjonale og internasjonale seilskipsflåten i handelsfart mellom Nord- og Østersjøområdene på 1600, 1700- og 1800-tallet. Ny-Hellesund losoldermannskap ble etablert i 1721. Med fast tollstasjon fra 1795 var Ny-Hellesund frem til midten av 1800-tallet en av landets viktigste havner for direkte utenriks eksport av levende hummer. De mange gamle fortøyningsfestene rundt det sentrale havnebassenget er et særtrekk ved uthavna, og som vitner om Ny-Hellesunds sentrale plass i en større maritim infrastruktur.

Det særegne, og godt bevarte, kulturmiljøet er av nasjonal verdi, utviklet med basis i maritime næringer som losing, oversjøisk skipsfart, handel- og gjestgivervirksomhet, samt et marginalt jordbruk og kystfiske.

Fredningen skal sikre at helheten, sammenhengen og tidsdybden i miljøet bevares. De kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene knyttet til seilskipsperioden, de enkelte kulturminnene, de historiske, funksjonelle og visuelle sammenhengene mellom dem, skal særlig ivaretas. På samme måte skal de kulturhistoriske og arkitektoniske verdiene som knytter seg til uthavnssamfunnets tilpasning/overgang til primærnæringer som jordbruk og fiske ved seilskipsperiodens utløp ivaretas.

§ 3. Forvaltningsplan, skjøtsel og vedlikehold

Skjøtels- og vedlikeholdsarbeid skal utføres i samsvar med forvaltnings- og skjøtelsplan for Ny-Hellesund.

Forvaltnings- og skjøtelsplan for Ny-Hellesund skal sendes grunneiere og huseiere og være tilgjengelig hos Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre skjøtselstiltak på det fredede området dersom det er nødvendig av hensyn til fredningens formål, jf. kulturminneloven § 21.

Forvaltnings-, skjøtels- og vedlikeholdsplanene skal oppdateres ved behov.

§ 4. Fredningsstatus for automatisk fredete kulturminner, skipsfunn og bygninger fredet ved enkeltvedtak

Fredningen innebærer ingen endring i fredningsstatus for automatisk fredete kulturminner, skipsfunn og bygninger fredet ved enkeltvedtak i området, jf. kulturminneloven kap. II, IV og V. Ved søknader om dispensasjon fra bestemmelser for disse fredete objektene, gjelder spesialbestemmelsene i kulturminneloven § 8, § 14, § 14a tredje ledd, § 15 fjerde ledd, § 15a og 19 tredje ledd. Ved motstrid har disse bestemmelsene rang foran forskriftens § 5.

Del II. Fredningsbestemmelser

§ 5. Kulturmiljøet

I det fredede området må det ikke uten særskilt tillatelse, jf. forskriftens § 7 iverksettes tiltak, virksomhet eller ferdsel som er egnet til å skade eller skjemme kulturmiljøet og kulturminnene eller på annen måte motvirke formålet med fredningen. Det er likeledes ikke tillatt å fradele, bortfeste eller leie ut eiendom til slik virksomhet.

Eksempel på slike tiltak, inngrep eller ferdsel kan være:

A Bygninger og uterom

- Oppføre, rive, helt eller delvis fjerne bygninger og tilbygg.
- Endre eksteriør, materialvalg eller bygningsdeler på bygninger. Utføre endringer som forandrer bygningers karakter, eller på annen måte foreta inngrep i bygningene som kan motvirke formålet med fredningen.
- I tilknytning til bygningers uterom å oppføre, rive, helt eller delvis fjerne eller endre murer, terrasser, terrasseringer, trapper, gjerder og brygger, samt oppføre plattinger, levegger, anlegge plener eller foreta større terrenginngrep.

B Tekniske anlegg og infrastruktur

- Rive/fjerne eller endre infrastruktur som anlegg for elektrisitet, vannforsyning, kommunikasjon og andre tekniske anlegg.

- Rive/fjerne eller endre brygger, kaier, veier, broer, trapper, eldre fortøyningsfester samt sjømerker av alle slag.
- Rive/fjerne eller endre spor av eldre anlegg og infrastruktur med tilknytning til tradisjonell sjøfart, sjøbruk, fiske og jordbruk.
- Oppføre, brygger, kaier, moloer, flytebrygger, fast fortøyde installasjoner, veier, trapper, eller innføre annen omfattende infrastruktur.

C Kulturlandskap (hager, inn- og utmark)

- Fjerne levende kulturplanter som trær, busker, ballastplanter og stauder i historiske hageanlegg eller plante nye trær som skogreising eller leplanting, samt tilplanting av åker, eng og beitemark.
- Endre eller fjerne tufter etter tidligere bygninger som sommerfjøs, utløer, potetkjellere.
- Endre eller fjerne steingarder, rydningsrøyser, utmarksbrønner, steintrapper, veier, stier eller andre menneskeskapt spor i landskapet.
- Sette opp telt for mer enn 3 måneder.
- Utvide eksisterende, eller anlegge nye stier og veier.
- Foreta mudring eller annet arbeid på sjøbunnen.

D Ferdsel og virksomhet

- Motorisert ferdsel på land med unntak av nyttebruk og nødvendig ferdsel knyttet til liv, helse og sikkerhet.
- Oppsetting av større skilt- eller reklameinnretninger.

Listen er ikke uttømmende.

§ 6. Bestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

A Bygninger og uterom

- Vanlig vedlikehold etter bygningenes tradisjon. Hvis det er tvil om hva som er vanlig vedlikehold, skal eier avklare dette med kulturmyndigheten.
- Mindre istandsettningstiltak av bygninger på antikvarisk grunnlag. Hvis det er tvil om hva som er mindre istandsettningstiltak, skal eier avklare dette med kulturmyndigheten.
- Vanlig vedlikehold og mindre istandsettningstiltak på antikvarisk grunnlag av kulturminner i tilknytning til bygningers uterom. Eksempler på dette kan være murer, terrasser, terrasseringer, trapper, gjerder, brygger, m.v. Eier skal redegjøre for tiltakets art og utførelse med kulturmyndigheten før iverksettelse.

B Tekniske anlegg og infrastruktur

- Vanlig vedlikehold, reparasjon og mindre tiltak på privat og offentlig infrastruktur som for eksempel anlegg for elektrisitet, vannforsyning, brannberedskap, kommunikasjon og andre tekniske anlegg med mindre det endrer det fysiske uttrykket i vesentlig grad.
- Vanlig vedlikehold og reparasjon av veier, broer, trapper, brygger og kaier, samt sjømerker av alle slag.
- Vedlikehold av eldre fortøyningsfester på antikvarisk grunnlag. Eier skal rådspørre kulturmyndigheten før iverksettelse.

C Kulturlandskap (hager, inn- og utmark)

- Beiting som ikke er i strid med formålet med fredningen samt oppføring av enkle gjerder i forbindelse med beiting.
- Jordbruksdrift som ikke er i strid med formålet med fredningen på eksisterende dyrket mark, beite og utmark.
- Styving av trær, rydding av beite og stier som er utsatt for gjengroing.
- Hagestell, planting av blomster, bærbusker og nye enkelte frukttrær og prydbusker i eksisterende hager.
- Å erstatte døde trær, busker eller andre kulturplanter med tradisjonelle stedegne arter.
- Øvrig skjøtsel av landskapet i henhold til gjeldende forvaltnings- og skjøtelsesplan.

D Ferdsel og virksomhet

- Allmenn ferdsel til sjøs.
- Tilrettelegging for friluftsliv og allmenn tilgjengelighet forutsatt at det ikke innebærer skjemming eller skade på kulturminner eller kulturmiljøet.
- Jakt og fiske etter viltloven og saltvannsfiskeoven.
- Motorisert ferdsel på land i forbindelse med tilsyn og jordbruksdrift dersom dette ikke er egnet til å motvirke formålet med fredningen.
- Etablering av ny næringsvirksomhet som ikke medfører fysiske inngrep i kulturmiljøet.
- Forskning og dokumentasjon av dertil godkjente instanser i alle deler av kulturmiljøet og kulturminnene.
- Tiltak i forbindelse med ambulanse-, rednings-, politi-, brannvern-, oljevern-, militær-, oppsyns- og operativvirksomhet.

Nye tiltak etter punktene A 2), A 3), B 3), D 2), D 5) og D 6) skal varsles forvaltningsmyndigheten i god tid før planlagt iverksetting. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om tiltaket er søknadspliktig etter § 7.

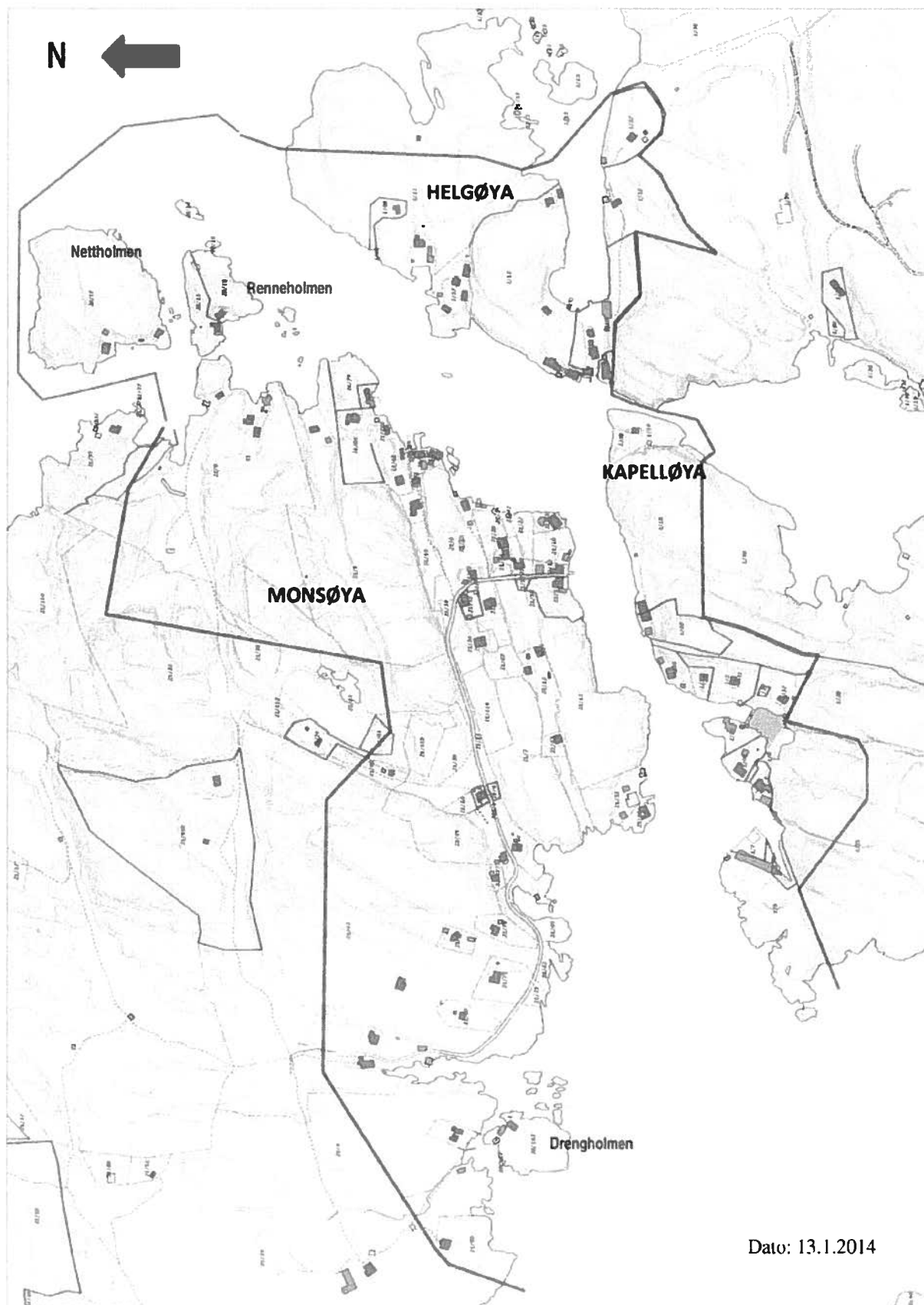
§ 7. Dispensasjon

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad i særlige tilfelle gi tillatelse til tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i det fredede kulturmiljøet, jf. kulturminneloven § 20 tredje ledd, og som er forenlig med formålet med fredningen, jf. fredningsforskriftens § 2.

Eksempel på slike tiltak kan være:

- Tilbakeføring av kulturminner eller landskap til en dokumentert tidligere tilstand, istandsetting etter antikvariske retningslinjer av bygninger, anlegg og uterom i kulturmiljøet og andre tiltak som kan forbedre miljøets karakter.
- Mindre fysiske inngrep som ikke vil endre bygningene, andre enkeltelementer eller offentlige eller private landskapsrom i vesentlig grad.
- Etablering av mindre ny næringsvirksomhet dersom tiltaket ikke medfører vesentlige inngrep i kulturmiljøet.

Avgrensning av Ny-Hellesund kulturmiljø, Søgne kommune, Vest-Agder.

Til verneområdestyret

7. feb 2014

Fra verneområdeforvalter

Retningslinjer for ombygging/mindre tilbygg til fritidshus/hytter i landskapsvernområder

Verneområdestyret har bedt om å få fremlagt et åpent notat til drøfting som beskriver retningslinjer for tilbygg i andre verneområder og kommuneplaner.

Notatet presenterer først gjeldende bestemmelser, relevante fakta og retningslinjer i Flekkefjord og Oksøy-Ryvingen landskapsvernområder. Dernest følger utdrag av retningslinjer for Jæren og Raet landskapsvernområder, og kommuneplanene for Mandal, Kristiansand og Søgne. Til slutt følger min vurdering. Saken legges fram uten innstilling i tråd med verneområdestyrets vedtak 14. januar.

Flekkefjord og Oksøy-Ryvingen landskapsvernområder – bestemmelser og relevante fakta

Forskriftene for Flekkefjord og Oksøy-Ryvingen landskapsvernområder har en spesifisert hjemmel som sier at verneområdestyret kan gi tillatelse etter forskriften til «Ombygging og tilbygg/mindre tilbygg til eksisterende bygning.».

Det finnes ca 95 fritidsboliger i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde: Kristiansand 23, Søgne 26, Mandal 13. Det finnes ca 4 våningshus, 30 fritidsboliger samt 3 større løer og 17 sjøboder i Flekkefjord landskapsvernområde.

Retningslinjer i forvaltningsplanen for fritidsbebyggelse i Flekkefjord landskapsvernområde

«Arbeidsgruppa har valgt ikke å utforme retningslinjer for søknader om ...ombygging og tilbygg til eksisterende bygning.....»

Retningslinjer i forvaltningsplanen for fritidsbebyggelse i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Eksempler på momenter som kan tillegges vekt ved søknad om oppføring av nytt tilbygg er:

- Tilbyggets omfang i forhold til eksisterende bygning.
- Hvorvidt bygningen endrer ytre karakter som for eksempel farge, takvinkel, takdekke, innsetting/ blanding av vindu, sprosser m.m.
- Om oppføring av tilbygget skjer i sammenheng med en bruksendring av det opprinnelige bygget.
- Tidligere tilbygg og utvidelser vurderes i sammenheng med omsøkte tilbygg.
- Det totale byggets størrelse og dominans. Man ønsker å unngå store bygninger som dominerende i det øvrige landskapet.
- Eventuelle effekter på landskapets art eller karakter.

Retningslinjer for tilbygg i andre verneområder

Jærstrendene landskapsvernområde har en likelydende regel i forskriften. Til tross for dette blir utviding og tilbygg på hytter behandlet etter naturmangfoldloven § 48 (tidligere verneforskriften § 6). Økt hytteareal, flere vinduer og ny terrasse krever dispensasjon. Naturprega tomteareal skal ikke opparbeides. Hyttene gir uttrykk for en kulturhistorisk utvikling med hensyn til bygningshistorikk og fritidskultur langs kysten. Ved søknad om omfattende rehabilitering eller utvidelse skal en i hvert enkelt tilfelle søke å ivareta bygget sitt tidstypiske kulturuttrykk. Rammene for å imøtekomme mer moderne krav til komfort blir dermed svært avgrensa. Det er eksklusivt å ha hytte i verneområdet, men det fører til at en ikke kan bygge store hytter. Slike ønsker må evt realiseres i andre områder.

- Bebygd areal etter oppføring av eventuelt tilbygg skal som hovedregel ikke være større enn samla 60 m². Med bebygd areal mener en samla areal i horisontalprojeksjon for både selve bygningen og alle andre åpne eller lukkede bygningsdeler direkte knyttet til hovedbygget (f eks garasje, terrasse, buer, overbygg, halvtak mm). Denne arealnorma er en videreføring av forvaltningspraksis fra 1977 i samråd med tilsynsutvalget for Jærstrendene.
- Ved riving av hytte for nybygg (erstatningshytte) skal en ta utgangspunkt i opprinnelig størrelse, utseende (tidstypisk kulturuttrykk) og landskapstilpasning. Eventuel endra plassering og utseende skal kunne tillates dersom dette er en fordel for landskapsbildet eller andre verneverdier.
- Ved påbygg eller gjenoppbygging skal bygget framstå lavest råd i terrenget.
- Ved påbygging skal takvinkel og taktekke, gavl og raft være i tråd med bygningen ellers.
- Dispensasjon til bygging av terrasse, levegg eller skillevegg utendørs, kan normalt ikke påregnes.
- Hytter og hyttetomt skal ikke gjerdes inn uten etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Ass fylkesmiljøvernsjef Per Kristian Austbø hos Fylkesmannen i Rogaland gir uttrykk for at retningslinjene «virker godt etter mange år».

Raet landskapsvernområde (116 hytter, totalt 134 bygninger)

Fylkesmannen har ut fra de foreliggende tall vurdert at en økning på inntil 10 % i den totale bygningsmassen i Raet lvo kan forsvares som en fremtidig øvre grense for den samlede belastning som følge av byggetiltak. Når man fordeler denne økningen i bygningsmasse på alle eiendommene får vi 11,5 m² per eiendom, hvilket vi vurderer er en økning som generelt ikke vil forandre områdets art og karakter.

Det er eksklusivt å bo eller eie hytte i et vernet område. Det sikrer at det ikke skjer vesentlige endringer med området man bor i, men det legger også noen begrensninger på grunneiers handlefrihet på egen eiendom. Det står sentralt i formålet med vernet at områdets art og karakter ikke skal endres. Det er derfor klart at det ikke er ønskelig med en utvikling der alle hyttene utvides opp mot en maksimumsgrense og har en ensartet utforming. Det skal være et spenn i hyttenes form og størrelse for å opprettholde landskapsbildet som på vernetidspunktet.

Ved søknad om utvidelse eller omfattende rehabilitering skal man i et hvert tilfelle forsøke å ivareta byggets tidstypiske kulturuttrykk.

Ved beregning av *bebygd areal* skal alle former for bygningsmasse medregnes. Det vil bety at også annekser, boder, terrasser, plattinger og overbygg mv. skal tas med. Enkelt fortalt skal all

bygningssmasse som setter «fotavtrykk» sett ovenfra tas med i BYA¹, uansett høyde over terrenget. Dagens BYA på eiendommen er utgangspunktet ved søknad. Følgende størrelsesbegrensninger settes på BYA for nye tiltak. Søknader om byggetiltak på fritidseiendom må holdes innenfor disse arealrammene:

Tabell R-5: Viser gjeldende arealklasser for fritidseiendommer i Raet lvo, og arealgrensene for eventuelle nye tiltak på eiendommen.

Eksisterende BYA på eiendommen	BYA-grense for nytt tiltak (tilleggsareal)
20-29 m ²	30 m ²
30-49 m ²	25 m ²
50-69 m ²	20 m ²
70-89 m ²	10 m ²
90-109 m ²	2 m ²
110-149 m ²	2 m ²
150-199 m ²	2 m ²
200-249 m ²	2 m ²
250-299 m ²	2 m ²
300-349 m ²	2 m ²

Dispensasjonssøknader vil fortsatt gjennomgå skjønnsmessige vurderinger, hvor de faktiske forhold i hver enkelt sak som: eksponering-, beliggenhet-, terrengvurderinger og landskapsvurderinger mv. vil være avgjørende for utfallet. Retningslinjene er ment å gi signaler som kan styre søknader inn mot hva som er realistisk å oppnå på den enkelte eiendom.

- Tiltak der man utnytter allerede bebyggt areal blir foretrukket. Fotavtrykket av den totale bygningssmassen bør bli minst mulig. Det vil si at man kan søke om å ombygge en type bebyggt areal til et annet formål. Eksempel nr.1: Rive anneks for å oppføre tilbygg. Eksempel nr. 2: Fjerne deler av veranda for å oppføre mindre tilbygg.
- På de større hyttene (hytter over gjennomsnittet 90-350 m²) er BYA-grensen på 2 m² ment som en "sikkerhetsventil" som kan benyttes kun ved spesielle behov dersom ombygging/endring innenfor eksisterende arealer krever det.
- Ved påbygg skal bygget fremstå lavest mulig i terrenget. Mønehøyden på eksisterende hytte skal være retningsgivende.
- Takvinkel og takdekke, gavl og raft skal være i tråd med bygningen ellers. Kvist kan normalt ikke påregnes.
- Dispensasjon til bygging av terrasse, levegg eller skillevegg utendørs, kan normalt ikke påregnes.
- Det skal alltid tilstrebes å bygge minst mulig eksponert. Dette vil i mange tilfeller være på baksiden av bygget, bort fra sjøsiden.

¹ BYA er det arealet som bygningen eller bygningene opptar av terrenget ("fotavtrykket"). Inkluderer bygningssdel som ligger mer enn 0,5 m over planert terreng.

Prosjektleder Geir-Andre Homme hos Fylkesmannen i Aust-Agder opplyser at retningslinjene er «benyttet på en god del «byggesøknader» nå, og det ser ut til å fungere relativt bra i veldig mange saker. Det er sikkert rom for utbedringer og presiseringer, men det er jo også en balansegang ift. handlingsrommet og det skjønnet/vurderingene en gjør i hver enkelt sak.»

Retningslinjer for tilbygg i kommuneplanene

Mandal kommuneplan (2006-17):

- Maks størrelse for hytte (inkl sovehytte, bod etc) fastsettes til 120 m² (T-BRA²)
- Hyttene skal være lave. Maks mønehøyde 5,5 m. Gesimshøyde ikke over 4 meter. Maks høyde fundament/søyler 1 meter.
- Samlet areal for terrasse/platting skal ikke overstige 50 m² og den skal være forbundet med hytte/sovehytte.
- Levegg skal ikke i noen tilfeller overstige 1,5 meter.

Redskapsbod skal ikke ha større areal enn 12 m² og utformes slik at det går klart fram hvilken funksjon den har, nemlig som lagerbygg. Dette betyr at bygget må ha få og små vindusåpninger. Boden skal ikke innredes til overnatting eller hyttemessig opphold. Den skal ikke utstyres med pipe eller ovn.

Rådgiver Hallfrid Jostedt i Mandal kommune opplyser at de i kommuneplanrevisjonen «prøver å legge inn begrensinger på hvor stort areal rundt hytta som kan opparbeides, noe om flere takformer, levegghøyde økes til 1,8 m og redskapsboder økes til 15 m² (dette for tilpasning til TEK?).»

Kristiansand kommuneplan (2011-22)

Retningslinjer for dispensasjonsbehandling:

- I LNF-områdene kan det, etter behandling av enkeltsøknader, gis dispensasjon for mindre tilbygg og påbygg til eksisterende boenhet.
- Små, eldre hytter med manglende eller dårlige fasiliteter på bad og kjøkken tillates etter søknad tilbygg på inntil 20 m² for å gi mulighet for å bedre standarden. Total størrelse må ikke overstige 100 m².
- Tiltakene må ikke komme i konflikt med viktige friluftslivsinteresser, andre viktige allmenne hensyn som skal ivaretas for å fremme en god arealbruk i området eller kommuneplanens bestemmelser.
- Sjøboder skal være bygning for lagring av fiske- og fangstredskaper og betegnes bod/lager. Boder og lager ved sjøen, naust og båthus skal ikke innredes for og brukes til beboelse. Bygningene er å betrakte som uthus tilhørende bolig eller fritidsbolig innen rimelig nærhet.

Søgne kommuneplan (2012-20)

Maksimalt tillatt bruksareal (BRA) er 120 m² for tomter for fritidsbebyggelse som ikke har eller får parkeringsareal på egen tomt. Det tillates kun en boenhet pr tomt. Maks mønehøyde 5,5 meter og maks gesimshøyde 4 meter. Anneks med maks BRA = 20 m² og maks mønehøyde 4 meter og maks gesimshøyde 3 meter kan kun oppføres der totalt bruksareal ikke overstiger maks tillatt bruksareal på tomten, og skal ligge nærmere fritidsbolig enn 8 meter.

² BRA for bebyggelsen på en tomt er summen av bruksarealet for alle bygninger og åpent overbygd areal på tomten.

Flekkefjord kommune har ingen retningslinjer.

Verneområdeforvalters vurdering

Det har vært lite fokus på bygninger i verneplanene for Flekkefjord og Oksøy-Ryvingen. Det er ikke formulert mål omkring disse i forvaltningsplanene som ble godkjent i 2010.

Bygninger er mange steder en tydelig og viktig del av landskapet. De bidrar ofte sterkt til et områdes historie. Jeg ser tre viktige grunner til å konkretisere forvaltningsmål for bygninger, og retningslinjer for tilbygg/ombygging av eksisterende bygninger:

- Styret tydeliggjør hva det legger vekt på
- Eiere vet hvilke rammer byggesaker vil bli vurdert etter
- Sakene styres i en realistisk retning

Forvaltningsmål

Jeg anbefaler styret først å drøfte om man ønsker å fastsette forvaltningsmål for bygninger. Dette kan med fordel skje i dialog med fylkeskonservatoren. Målene kan være knyttet for eksempel til:

- Bevaring av den enkelte bygning sin historiske og arkitektoniske verdi.
- Bevaring av den enkelte bygning sitt fritidskulturelle uttrykk.
- Bevaring av variasjon i hyttenes form og størrelse for å opprettholde naturpreget og landskapsbildet som på vernetidspunktet.
- Bevaring av bygningers/bygningsmiljøets framtoning i landskapet.

Jeg mener styret med fordel kan klargjøre en restriktiv holdning til gjerder, plattinger, levegger og reduksjon av naturpreget rundt bygningene.

Retningslinjer

Dernest mener jeg styret med fordel kan fastsette noen generelle retningslinjer for vedlikehold av bygninger og tilbygg/ombygging av fritidsboliger/våningshus. Dette kan med fordel skje i dialog med fylkeskonservatoren. Disse kan for eksempel være knyttet til:

- Høyde og plassering
- Bevaring og videreføring av takvinkel, taktekke, gavl, raft, kledningstype, vindustyper.
- Material- og fargebruk

Bør styret fastsette en retningslinje knyttet til bebygd areal (BYA) for hytter/fritidsboliger?

Et spørsmål som jeg anbefaler styret å vurdere nøye i etterkant av at det har tatt stilling til fastsetting av forvaltningsmål, er om man bør fastsette et maksimalt arealtall for bebygd areal. Det er et positivt signal for små hytter der utvidelse kan være mulig hvis det er innenfor de øvrige retningslinjene. Søknader som sprenger arealtallet kan forvente en negativ innstilling. Ulemper kan være at de små hyttene over tid utvides opp mot arealgrensen og får en mindre mangfoldig utforming, samt at søker kan få urealistiske forventninger i forhold til at hovedregelen i landskapsvernområdet er at oppføring av bygninger er forbudt.

Bør styret fastsette en retningslinje knyttet til maksimal utvidelse av hytter/fritidsboliger?

For å sikre seg mot vesentlige landskapsendringer knyttet til tilbygg, kan styret vurdere å fastsette et maksimalt arealtall eller maksimalt prosenttall for utvidelse. Dette er mest relevant for små hytter og særlig dersom man velger å fastsette et tall for maksimalt bebygd areal. Fordelen er at man hindrer at små hytter ikke endres vesentlig og at landskapseffekten dermed begrenses. Også dette spørsmålet anbefaler jeg styret å vurdere nøye i etterkant av at det har tatt stilling til fastsetting av forvaltningsmål.

Samlet vurdering

Styret bør vurdere å fastsette forvaltningsmål for bygninger i verneområdene som tas inn i revidert forvaltningsplan. Målene bør utformes i samråd med fylkeskonservatoren. De bør høres hos kommunenes bygningsforvaltning før de vedtas av verneområdestyret. Styret bør samtidig fastsette rammer for utforming av retningslinjer for vedlikehold og tilbygg/ombygging av bygninger. Disse bør tas inn i utkast til revidert forvaltningsplan før høring.